Torpare

DANSKE TORPARE BLAD NR. 143 AUGUST 2012 31. ÅRGANG

SKOVENS GULD

Side 6

BRÆNDEKLØVNING

Hurtigere og lettere kløvning af brænde

Side 10

UNGER OG UDELIV

Naturen må gerne betrædes – hele året

Side 14

NYE AKTIVITETER

Bliv klogere på teknik, jura, kultur og sprog

Side 23

Sansernes Sverige

Til et møde i torpare-regi engang sidste år lærte jeg ordet "taktil". Hvis du heller ikke ved, hvad det betyder, kan jeg fortælle, at det handler om følesansen. Og hvad har det med torpare-livet at gøre? Rigtig meget vil jeg sige.

Det at have hus i Sverige har i høj grad med sanserne at gøre. Ikke kun følesansen, men også de fire andre sanser. Duften af grantræ, lyden af en hvinand i luften, smagen af *kanelbullar* og synet af grusvejen på vejen op til huset. Plus tusind andre ting, vi sanser og forbinder med Sverige. Og i dette blad finder du mange artikler, der netop taler til sanserne.

Find eksempelvis inspiration til en smuk cykeltur ud i det skånske landskab, eller lad dig drømme hen ved tanken om at sidde og spise lækker ørred eller laks lige ved Sydsveriges største sø. Og når vi er ved smagsløgene, kan du lære at plukke kantareller og pigsvampe i skoven og tilberede dem og dermed påkalde dit urinstinkt som jæger og forsørger.

Vi har heller ikke glemt børnene (forældrene og bedsteforældrene) i denne udgave, hvor der er idéer til sjove aktiviteter for store og små uden døre: Læs om den nye bog "Unger og udeliv" skrevet af et medlem, som har ladet sig inspirere af torpare-livet med børn i Sverige. Eller se billederne, der trin for trin viser, hvordan en svensk badstue bliver til.

Denne gang er vi også spændte på at introducere vores nye klumme, som vil gå på skift mellem tre forskellige medlemmer af foreningen – med hvert deres syn på det at have hus i Sverige. Den første klumme handler om den allerførste forelskelse. I et torp, *forstås*.

August-bladet har en kær genganger. Præsentation af vores kommende aktiviteter. Der er ikke færre end ni nyheder i programmet, som du kan glæde dig til at læse. Det er især inden for emnet kultur og historie, der er nyt at finde. Fx foredrag om Karen Blixens forhold til Sverige eller historien om de traditionelle svenske *trasmattor* (kludetæpper).

Vi glemmer dog ikke de gode gamle og altid populære teknik- og jurakurser som generationsskifte og dødsboer samt vandkvalitet og gravede brønde og mange andre "klassikere".

Kig aktiviteterne godt igennem og lad dig friste – det gælder også jyderne og fynboerne, som denne gang har to arrangementer nær Kolding. Vi gør klar til at starte en spændende efterårs- og vintersæson i foreningen. Med alle sanser i brug.

Vi ønsker alle en dejlig sensommer – i Danmark og Sverige.

Marian C. Prestage
Redaktør

Torpare

Ansvarshavende:
Per Bonke

Redaktør:
Marian C. Prestage

Redaktion:
Met'Marie Lambers
Gitte Gill
Ulla B. Liberg
Gertrude Helweg
Tommy P. Christensen
Niels Stærup
Bjørn Donnis
Kjeld Larsen

Korrektur:
Lene Denver
Bent Eide Nielsen
Helle Skaarup
Lis K. Laustsen

Layout og tryk:
KLS Grafisk Hus A/S

ISSN: 1903-4393

Oplag:
11.200 eksemplarer 6 gange årligt
(februar, april, juni, august, oktober, december)

Udgiver:
Danske Torpare
Rosenkæret 13 A
DK-2860 Søborg

Tel.: 39 29 52 82
www.torpare.dk
mail@torpare.dk

Annoncer:
Per Bonke
Annoncering og priser:
www.torpare.dk/annoncepriser

Forside:
Adam Grønne

Artikler i torpare-bladet afspejler ikke nødvendigvis foreningens holdninger. Gengivelse af artikler mv. er tilladt, men kun med kildeangivelse.

Redaktionen påtager sig intet ansvar for manuskripter, fotografier eller andet materiale, der indsendes uopfordret, og forbeholder sig ret til at forkorte indlæg.

KYOTO PROTOCOL CO2 No. 001
KLIMA-NEUTRAL TRYKSAG

Indhold

14

18

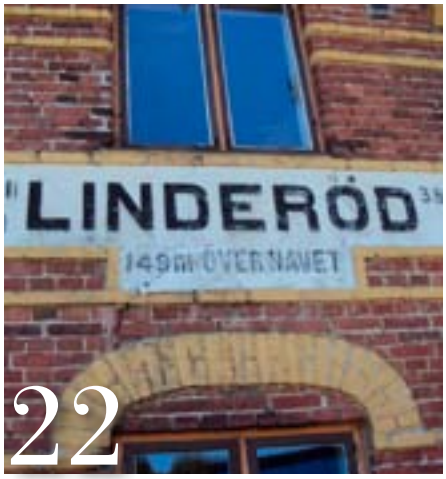

22

34

38

INFO FRA FORENINGEN

4 NYT FRA FORENINGEN

5 NYT FRA VIDENSBANKEN

23 AKTIVITETER

40 TIPS & NOTITSER

46 EJENDOMME & GRUNDE / TING & SAGER

ARTIKLER

6 **Skovens guld**
Spis og tilbered skovens svampe

10 **Gør brændekløvning til en leg**
Kender du bildæksmetoden?

12 **ROT-avdrag tilkommer kun få danske torpare**
Bliv klog på fradragsmuligheden i svensk skat

14 **Udeliv er familieliv**
Naturoplevelser for små og store

18 **Knipan hviner med vingerne**
Hvinanden yngler ved søerne

22 **På to hjul over Linderödsåsen**
Så tager vi cyklerne frem…

34 **En badstue bliver til**
"Må jeg bygge en sauna?", spurgte svigersønnen

38 **Tiraholm og alle fiskene**
Smag fiskene fra Bolmen sø og nyd udsigten

47 **Klumme**
Kærlighed ved første blik

NYT FRA NETVÆRK

EFTERÅRSTRÆF I TREKANTSOMRÅDET

Lørdag den 10. november 2012 kl. 10-17 er der efterårstræf i Egtved ved Kolding. Formand Per Bonke starter med oplægget "Mit ødegårdsliv", og derefter fortæller forfatter og medlem Jens Thejsen om indretning af naturgrund.

Senere vil der være mulighed for at netværke i grupper, udveksle historier og se hinandens ødegårdsbilleder. Arrangementet afsluttes med fællessang og svenske viser ved Mette og Børge Solkær (Café Ellegaard). Du kan tilmelde dig på www.torpare.dk fra den 15. august 2012.

JURA I ANDELSFORENINGER

Næste arrangement i netværket for andelsforeninger afholdes torsdag den 4. oktober 2012 kl. 19.00-21.30 i sekretariatet i Søborg. Du kan bl.a. blive klogere på samejevedtægter og -kontrakter, overtagelse af andel samt registrering af en andelsforening i Sverige og Danmark.

Mødeleder er Gitte Kirkeby, og advokat Bjørn Nielsen fra foreningens jurarådgivning vil også være til stede og svare på specifikke spørgsmål.

Tilmeld dig arrangementet på andelsforening@torpare.dk. Husk også kurset "Ejerformer - forening eller sameje" den 27. september 2012. Fra den 15. august kan du tilmelde dig under menuen Aktiviteter på www.torpare.dk.

Trygga Hem
Trygghet med omtanke

VIND HJEMME-ALARM MED VAGT-UDRYKNING

Deltag i Trygga Hems sommerkonkurrence og vind en hjemmealarm med vagtudrykning og kamera til en værdi af 3.975 svenske kroner.

For at deltage skal du blot skrive, hvorfor du ønsker at vinde en hjemmealarm (maks. 25 ord) på www.tryggahem.se/dttavling og skrive navn, adresse og telefonnummer.

Konkurrencen løber til og med den 31. august 2012.

NYT I BOGCAFÉEN

SMULTRON PÅ ÖSTERLEN
– en bok om platser att bli lite extra glad av
Af Carina Edman (tekst) og Åsa Siller (foto)

Fra Tollarp i nord til Ystad i syd gennemgås 37 spændende steder at besøge. Her finder du bl.a. forslag til naturoplevelser, mad, gåture, kultur og overnatning - alt indbydende illustreret.

PÅ HISTORISK RUNDREJSE I SKÅNE
– den dansk-svenske historie
Af Jesper Asmussen

Tag med på opdagelsesrejse til de forhenværende østdanske områder i Skåne. Interessante lokaliteter, hvor der er mest at opleve, i det danskhistoriske Skåne – med smutture til Bornholm og ind i Blekinge, Småland samt Halland. Man kommer også igennem Helsingør, Hillerød og Roskilde, inden rejsen afsluttes i København. Bogen kan købes i shoppen på www.torpare.dk for 279 kroner.

PRISSTIGNINGER PÅ SCANDLINES

Priserne på Scandlines-rabatkort steg en smule per den 1. juli 2012.
Priserne er nu:

- 10-turs rabatkort: 1.706 kr.
  (normalpris 1.875 kr.) – 9 % besparelse
- 20-turs rabatkort: 2.623 kr.
  (normalpris 3.015 kr.) – 13 % besparelse
- 10-turs eksklusivkort: 2.604 kr.
  (normalpris 2.685 kr.) – 3 % besparelse

Bemærk, at rabatten for 10-turs eksklusivkort nu er på 3 %.

EN GOD VEN AF FORENINGEN ER GÅET BORT

Børge Aagaard Pedersen

født den 2. september 1937, død den 7. juli 2012

Én af foreningens frivillige og meget aktive rådgivere Børge Aagaard Pedersen er afgået ved døden efter få måneders sygdom.

Vi lærte Børge rigtigt at kende gennem de senere års seminarer, hvor entusiastiske torpare samledes omkring bestyrelsen for at give nye idéer og sætte deres præg på foreningens udvikling.

Med en fortid som kontorchef i skatteministeriet var Børge til stor hjælp i skattemæssige emner, internt i foreningens ledelse og i rådgivningen til medlemmerne. Både vi og Børge havde stor morskab af, at vi fik embedsmanden til at se de skattemæssige spørgsmål "fra den modsatte side", men det ændrede ikke på hans stilfærdige saglighed, oftest serveret med et glimt i øjet.

Senest har Børge ydet en afgørende indsats for foreningen ved at bistå os i et vanskeligt momsemne. Det var magtpåliggende for ham at nå så langt som muligt, inden han måtte slippe sagen.

Danske Torpare har mistet en god ven og et medlem af høj karat. Vi vil tænke på Børge Aagaard Pedersen med glæde og stor taknemlighed og sender mange tanker til familien.

Per Bonke

NYT FRA VIDENSBANKEN

Vidensbanken er flyttet

Det "største", der er sket i de to sidste måneder er, at Videnbanken dels er flyttet over på den nye hjemmeside, og dels har vi valgt at lade meget større dele af indholdet være åbent for alle.

De to undtagelser lige nu er "Beregningsmodellen", der på simpel måde finder de (normalt lave) ejendomsværdier, man skal opgive til SKAT i Danmark. Den anden del, der er lukket for ikke-medlemmer, er samlingen af juridiske dokumenter og blanketter. Her findes udkast, som man ellers kunne vælge at betale en advokat for at udfærdige.

Denne åbenhed har også medført, at tidligere emner "Generelt om ..." er omskrevet til fem små artikler "Hvis du står for at skulle købe hus". De henvender sig til dem, der er ved at forelske sig i et torp.

Log ind i Vidensbanken

Når du er logget ind som medlem i Vidensbanken, er der et par større ændringer: I dokumentsamlingen har advokat Lars Holm Rasmussen tilføjet to udkast til følgebreve til tinglysning. De er nyttige, hvis du vælger selv at foretage tinglysningen.

Den anden ændring er "Beregningsmodellen", der er udformet grafisk anderledes (og med opdatering for dem, der købte hus i 2011). Således præsenteres de to beregningsresultater på hvert sit faneblad, med det laveste (og mest fordelagtige) forrest.

Desuden er det værd at nævne, at reglerne for at tage hund eller kat med til Sverige ændres hurtigt. Heldigvis har et torpare-medlem påtaget sig at holde dette afsnit opdateret.

Vidste du, at du under emnet "Ejendomsjura" kan finde oversættelse og forklaring af svære svenske ord som *dödning* (svarer til mortifikation), *gravationsbevis* (svarer til tingbogsattest), *gäldenär* (skyldner), *förvärvstillstånd* (købstilladelse) m.fl. Kig under dokumentet "Ordbog for hushandel".

Gå ind på www.torpare.dk:
Viden – Vidensbanken

SKOVENS GULD

Den svenske naturs store spisekammer har rigtig mange lækkerier at byde på. Ikke mindst alle de mange herlige svampe. Her er der gode råd til den uerfarne svampeplukker, der tør begive sig ud på jagt efter skovens guld.

TEKST: MERETE JENSEN FOTO: H. BAUER

Fra midsommer og til frosten for alvor sætter ind, har jeg altid svampekurven med på mine ture ud i naturen. Det ville være rigtig ærgerligt at falde over et godt svampested uden at have andet end papirlommetørklæder at bære fangsten hjem i.

Jeg tror, at mange torpare har det ligesom jeg, men jeg møder også mange, som ikke tør plukke svampene. De er bange for at komme hjem med giftige svampe i kurven. Det behøver man dog ikke at være, hvis blot man følger nogle enkle forsigtighedsregler og i øvrigt bruger sin sunde fornuft.

Hver gang jeg i bladet Torpare ser annoncen fra Sydved – "To ting, din svenske skovnabo aldrig vil fortælle om" – sender jeg min nabo Inga en tanke. Hun har gavmildt delt ud af sin store viden om svenske madtraditioner og den svenske naturs store spisekammer. Inga har også fortalt mig om gode blåbærsteder, og hvor jeg kan finde mange tragtkantareller, men hendes bedste kantarelsted har jeg kun set billeder af. Og sådan skal det være. Jeg har også mit eget kantarelsted, som jeg ikke har fortalt Inga om!

"Jeg er opdraget til at udnytte naturens og havens rigdomme, så jeg nyder mine ture med svampe- eller bærkurven"

GODE SVAMPEBØGER

- "Svampboken" af Klas Jaederfeldt (ICA Bokförlag). Kan købes i Danske Torpares webshop på www.torpare.dk.
- "Pelle Holmbergs bok om svampar" (Bokförlaget Semic).
- "Danmarks svampe" af Jan Vesterholt (Gyldendal).
- "Politikens svampebog" af Henning Knudsen (Politikens Forlag).
- "Svampe – fra mark og skov til køkken" af Thomas Læssøe og Anna del Conte (Gads forlag).

NB! Kig også i Vidensbanken på www. torpare.dk under "Den svenske natur".

Gode råd at starte på

Har du lyst til at komme i gang med at plukke svampe, kan du med fordel følge disse gode råd:

- Bliv lært op af svampekyndige – tag med på én eller flere af de svampeture, som arrangeres i sæsonen, eller tag med dine svampekyndige naboer, venner eller familie på svampetur. Det er vigtigt at have set svampene, lugtet til dem og smagt på en lille bid.
- Start med at gå efter de svampe, som ikke kan forveksles med giftige arter. Kantareller, tragtkantareller og pigsvampe hører til den gruppe. Og de er nemme at genkende.
- Lær én eller to arter rigtig godt at kende, før du kaster dig over nye arter.
- Køb en god svampebog med tydelige billeder.
- Tag aldrig chancer. Er du i tvivl om svampen, så smid den ud.
- Vælg kun friske svampe. Man kan blive meget syg af at have spist halvrådne svampe!
- Svampe, der lugter dårligt, skal altid kasseres!
- Lær de giftige svampe at kende. Det er kun en håndfuld, som giver så alvorlige forgiftninger, at du bør kende dem.

Fine svampesteder online

På www.svampkonsulent.se eller www.svampguiden.com kan du finde stort set alt det, du behøver at vide om svampene. Der er meget fine fotos af såvel spiselige som ikke-spiselige svampe. Og der er en god oversigt med "De farligaste giftsvamparna i Sverige".

Du kan også se, hvor du kan deltage i svampeture arrangeret af fagfolk, og der er desuden mange opskrifter med inspiration til anvendelsen af de svampe, du har været heldig at finde.

På www.svampe.dk kan du downloade pjecen: Ka' de spises?

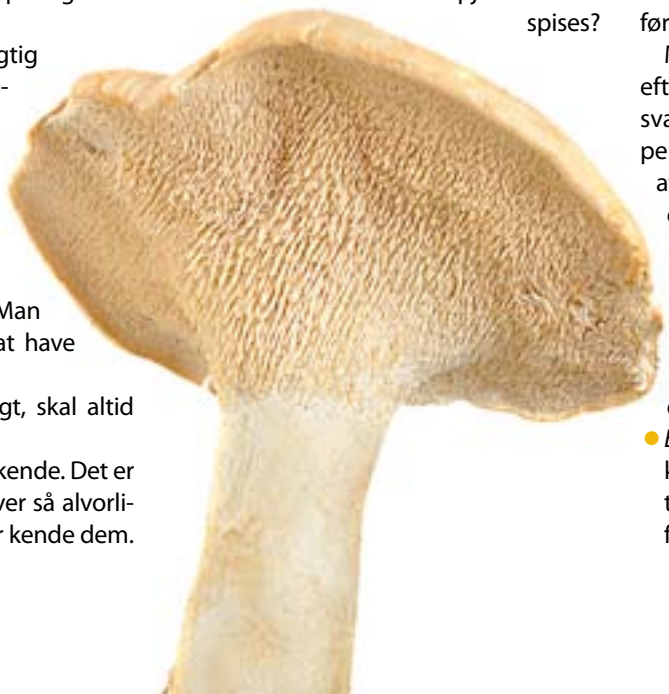

Den giver et godt overblik for nybegyndere. På www.danske-svampe.dk kan du finde et svampeleksikon og masser af gode billeder og nyttige oplysninger.

Er du "smart", findes der også en svensk app til smartphone "Svampguiden", som beskriver de 100 bedste madsvampe i tekst og billeder.

Undgå mavebesvær

Husk, at man kan være overfølsom over for svampe som for så mange andre fødevarer. Start derfor altid med at spise små mængder af nye arter, som du ikke før har smagt.

Mange svampe, som er udmærkede efter opvarmning, kan give mavebesvær i rå tilstand. Spis derfor kun svampene rå, hvis det udtrykkeligt fremgår, at arten kan spises i rå tilstand. Der er også mennesker, som ikke tåler kombinationen af alkohol og svampe.

Svampejægerens udstyr

Enhver, der begiver sig på svampejagt, bør være udstyret med følgende tre redskaber:

- *En god kurv*, gerne med "jordbærbakker", så du kan sortere svampene efter art og holde de spiselige adskilt fra nogle, du har plukket for at studere

Naboen Ingas hemmelige svampested i den svenske skov et sted.

FORKOGNING GIVER BEDRE SMAG

De fleste svampe vinder i smag ved at blive "forkogt" på følgende måde:

Skær de rensede svampe i mindre stykker, og læg dem i en lille gryde eller dyb pande. Lad gryden stå på svag varme med låg. Efter et stykke tid begynder svampene at væske. Fjern så låget, og øg varmen, og lad svampene koge i egen væske cirka 10 minutter.

Herefter tilberedes svampene på vanlig vis. Er der flere, end man kan spise samme dag, kan svampene efter denne forbehandling lægges på køl til dagen efter eller nedfryses.

nærmere derhjemme, hvor bøger og internet kan hjælpe. Brug ikke plastposer til opbevaring af svampe, da bakterievæksten fremmes, og svampene hurtigt bliver dårlige.

- *En skarp kniv*, da det er bedre at skære svampen over ved roden end at rykke den op.
- *En lille børste*, så du kan børste snavs af svampen.

Rens svampene

Det bedste er at grov-rense svampene allerede på findestedet, dvs. fjerne den værste jord og snavs med kniv og børste. Ved hjemkomsten lægges svampene ud på en gammel avis og finrenses. Skær de dele af svampen, som er angrebet af larver (ses som små huller i kødet), væk.

Brug børste, kniv og køkkenrulle til at fjerne jord, mos, grannåle o.l. Undgå at skylle svampen, hvis ikke det er påkrævet på grund af meget fastsiddende snavs. Lad aldrig svampene ligge i vand under evt. skylning.

Et urgammelt instinkt

På mine ture med svampekurven har jeg mødt mennesker, der slet ikke forstår, at jeg gider jage svampe og i øvrigt tør spise, hvad jeg finder. På torvet og i supermarkederne er der jo masser af svampe lige til at tage med hjem, men jeg er helt vild med at komme ud i naturen og samle forråd.

Et urgammelt medfødt instinkt er blevet en meget fremtrædende del af min personlighed, og jeg er også opdraget til at udnytte naturens og havens rigdomme, så jeg nyder mine ture med svampe- eller bærkurven.

Udover at få motion på mine ture får jeg også "blæst hovedet rent" og ladet batterierne op. Det kunne jeg sikkert også gøre på en løbetur, men det tilgodeser ikke min genetiske tilbøjelighed til at samle forråd til familien. Og så er der jo også lige det med kvaliteten af de svampe, der ligger i supermarkedet – helt ærligt – de fleste af dem ligner dem, jeg selv vælger at kassere!

SVAMPESUPPE

Til fire personer:

500 g svampe – fx 300 g kantareller og 200 g champignon / pigsvampe / tragtkantareller / karljohan eller andre rørhatte (kejserhatte, bøgehatte eller østershatte fra supermarkedet kan også bruges).

2 store løg
20 g smør
2 dl hvidvin
1 l hønsebouillon
2 dl piskefløde
Salt og peber

Tilbehør: grovbrød

Rens svampene, og skær dem i mindre stykker. Hak løgene. Svits svampe og løg i smør i 3-4 minutter, uden at de tager farve. Kom hvidvin og bouillon ved. Lad det koge i 20 minutter. Tag cirka halvdelen af svampene op med en hulske, og gem dem.

Blend suppen til en jævn masse. Varm den op igen, tilsæt fløden og resten af svampene. Smag til med salt og peber.

Flere opskrifter ... med kantareller, tragtkantareller og pigsvampe kan du finde på www.torpare.dk.

TRE DEJLIGE SPISESVAMPE

ALMINDELIG KANTAREL
(kantarell)

Hatten er 2-9 cm bred med kruset-bølget indbøjet rand, tør, glat, fast, orangegul.
Hatundersiden er med nedløbende lameller med gaffeldelte årer, der er langt nedløbende, farven gulorange.
Stokken er 2-6 cm høj og 0,5-1,5 cm tyk, cylindrisk eller lidt tilspidset mod roden, lys orangegul.
Kødet er fast, massivt, gulhvidt.
Lugten er abrikosagtig, behagelig.
Smagen er lidt bitter som rå.

Kan findes i løv- og nåleskove, gerne mager og sur jord, fra juni til november.

Anvendelse: Fremragende spisesvamp. Bruges ikke rå på grund af den bitre smag, som forsvinder ved tilberedning.

Forvekslingsmuligheder: Kan forveksles med orangekantarel, der ikke er giftig, men blot en sej og smagløs svamp. Forskellen ses især på hatten, der er filtet og har en jævn og lige hatrand modsat kantarellens bølgede og ujævne.

Almindelig kantarel har to "søstre": bleg kantarel og ametyst-kantarel. De er cremegule til okkergule, men ligner ellers den almindelige kantarel. De er også fremragende spisesvampe.

TRAGT-KANTAREL
(trattkantarell)

Hatten er 1-5 cm bred, sjældent større, navleformet nedtrykt i midten med kruset-bølget rand, okkergul-gråbrun.
Hatundersiden er med nedløbende lamelagtige årer, der er gaffelgrenede og hvidlige.
Stokken er 3-7 cm høj og 0,3-1 cm tyk, lidt fladtrykt og ofte hul.
Kødet er hult i stokken.
Lugten er svag, behagelig.

Kan findes i løv- og nåleskove, især fugtige steder, i småflokke.

Anvendelse: Smagsmæssigt er den på højde med kantarellen, og selvom den er tyndkødet, findes den ofte i så store mængder, at det lønner sig at samle den. Tragt-kantarellen egner sig fortrinligt til tørring.

Forvekslingsmuligheder: Gul trompetsvamp (*rödgul trumpetsvamp*), der også er en god madsvamp. Den største forskel ses på hatundersiden, som er mere jævn og glat. Stokkens farve er rødgul, hatten er brun. Der er dog store farvevariationer hos begge arter.

ALMINDELIG PIGSVAMP
(blek taggsvamp)

Hatten er 2-14 cm bred, først hvælvet, siden affladet, ofte uregelmæssig, fint filtet til glat, tør, farven fra lys creme til lys orange.
Hatundersiden har et nedløbende lag af sprøde pigge, creme eller cremegule.
Stokken er 3-8 cm lang og 1-4 cm tyk, cylindrisk eller uregelmæssig, farven hvid til creme, der ved berøring anløber til gult eller gulbrunt.
Kødet er massivt, hvidt, cremegult til lædergult anløbende ved snit.
Lugten er svag.
Smagen er lidt bitter.

Kan findes i løv- og nåleskove fra juli til oktober.

Anvendelse: God madsvamp, der kan holde sig længe i køleskabet. Da den er bitter som rå, skal den tilberedes. Har en fin smag efter stegning.

Forvekslingsmuligheder: Kan med hvide pigge ikke forveksles med andre svampe.

Almindelig pigsvamp har to "søstre": rødgul pigsvamp og hvid pigsvamp. Fælles for dem er, at de med deres pigge på hattens underside er nemme at genkende. Farven og størrelsen veksler lidt, men de er alle tre gode spisesvampe.

GØR BRÆNDEKLØVNING TIL EN LEG

Brug bildæks-metoden: Spar ryggen for utallige buk, og gør kløvningen både hurtigere, lettere og mere miljøvenlig.

TEKST OG FOTO: BJØRN DONNIS ILLUSTRATION: MET'MARIE LAMBERS

En af de største ulemper ved at skulle omdanne træer til kløvet og savet brænde er de mange, mange gange, man skal bukke sig ned og samle træstykker op: For at sætte dem på huggeblokken – endda adskillige gange, før de når en passende tykkelse for derefter at kaste dem i trillebøren til brændestablen. Men følgende lille, simple og gratis idé sparer mange buk – og gør kløvningen både hurtigere og lettere. *Jeg* kendte ikke metoden. Måske gjorde du?

Metoden går grundlæggende ud på at holde træet fast, mens det står på huggeblokken. Således at man kan kløve det eventuelt med flere hug, uden at stykkerne flyver langt væk. Til slut kan man så løfte stykkerne direkte fra huggeblokken over i trillebør eller brændestabel. Alt sammen til stor glæde for ryggen.

Forhåndenværende søm og lidt mere

Du får kun brug for nogle få og simple materialer: En (ny?) huggeblok, et gammelt bildæk, der passer til huggeblokken, et par søm og lidt værktøj.

Anskaf et gammelt bildæk. Det kan være fra ting stillet til genbrug eller ved at spørge på et bilværksted eller i et dækfirma. Måske dur et af dine egne nedslidte dæk. En diameter på hullet omkring 35-40 cm er passende – det svarer til en 14-16 tommer fælg.

Den nye huggeblok skal have en diameter, der er mindst 5-10 cm større end hullet, og må meget gerne have et næsten cirkulært tværsnit.

Husk, at en god huggeblok skal passe til din højde, din flækøkse og til, hvad der passer *dig* bedst. Øksen bør typisk ramme brændestykket, når skaftet er vandret eller lidt under vandret. Alt, hvad der er lavere, er hårdt for ryggen. Hvis det er højere, skal du bruge for mange kræfter. Blokken skal typisk være højere, end du lige tror!

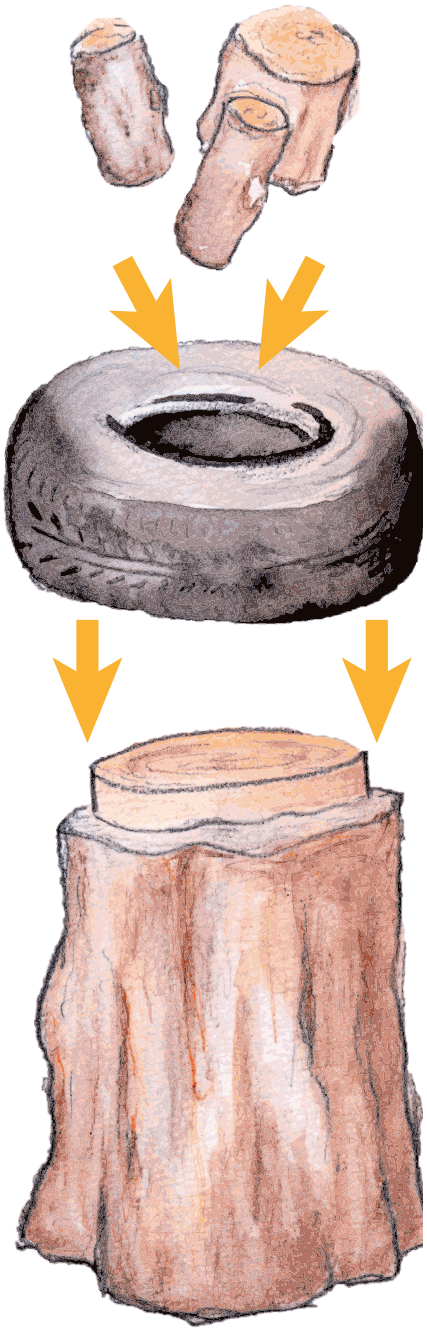

Sæt dækket på plads

Nu skal du have lavet en "reces". Det vil sige skære en forsænkning langs kanten af huggeblokkens overflade, så den tilbagestående midte passer op i dækkets hul. Det letteste er at måle diameteren på huggeblokken og på dækhullet, trække de to tal fra hinanden, dele med to og indstille håndrundsaven til denne dybde.

Så kører du rundsaven en gang rundt om siden på huggeblokken cirka fire-fem cm fra enden. Med en håndøkse hugges kanten let væk. Og ved hjælp af kniv og/eller stemmejern rettes til, indtil dækket kan presses på plads.

Et par søm slås gennem dæksiden ned i blokken. Bor for i dækket – med metalbor! – og et par drænhuller til regnvand vil fuldende værket. Du kan også vælge et rigeligt stort dæk og bare sømme et par vandrette *reglar* på siden af huggeblokken 2-3 cm nede. *Reglarne* kan så bære dækket.

Hug så løs!

Når du skal kløve brænde med bildæksmetoden, er det allerbedste at fylde dækhullet, dvs. at sætte flere stykker brænde i hullet ad gangen. Hug så løs! For det meste bliver de kløvede stykker stående – og hvor er det dejligt at slippe for det flyvende brænde. Hvis stykkerne skal deles flere gange, hugger du igen. Store stykker på 20-30 cm i diameter kløves lettest – nu hvor de står fast – ved at hugge i lagkagestykke-facon.

Bræddestumper, der skal hugges til pindebrænde, stilles i "stabel" fra den ene side af dækhullet til den anden. Så kan du slå strimler af to-tre brædder ad gangen – gerne med en mindre økse med længere æg end flækøksen. (Se YouTube-videoen "Praktischer Hackklotz", som fortæller meget mere end ord og tegninger).

Mine første forsøg

Dur det? JA! Første gang, jeg var i Sverige efter at have hørt om metoden, skulle jeg prøve. Det største tidsforbrug blev at overbevise nogle forbløffede svenskere om, at det var et af de gamle dæk fra affaldscontaineren, jeg bad om at få gratis. Nå, de lokale er efterhånden vant til tovlige danskere.

Hjem til huset. Jeg fandt en gammel stump træstamme som midlertidig forsøgshuggeblok. Nu var dækket lidt for stort, men to stumper regler med to store søm i hver kom på siderne af stammen. De kunne godt bære dækket under forsøget. Efter 10 minutter var alt fundet frem og sat sammen – klar til test.

Det eneste ukløvede træ, jeg havde liggende, var noget superfugtigt gran, som var skåret op efter orkanen Gudrun og aldrig kløvet. En klods på knap 30 cm i diameteren og en anden klods på 15 cm blev presset ind i dækket. Den store – meget våde – klods krævede selvfølgelig en del hug med vand sprøjtende ud af træet, før den flækkede første gang. Men derefter gik det glat. Den lille kunne jeg hugge i seks små stykker med fem hug. Intet røg ned fra huggeblokken! Jeg kløvede vel i alt 40 stykker brænde – to hoppede ned på jorden. Resten blev stående.

Min erfaring er, at man med denne metode kløver brændet til meget mindre diameter, fordi det er så let. Det er rigtig godt for miljøet, fordi små stykker brænde giver færre skadelige partikler i røgen. Og så kan man jo gladelig hugge derudad!

OPLEV BILDÆKS-METODEN PÅ YOUTUBE

Gå ind på www.youtube.com, skriv "Hackklotz" eller "splitting wood with a tire" i søgefeltet. Og du får utallige demonstrationer af brændekløvning med bildæks-metoden.

EN HISTORIES VEJ TIL BLADET TORPARE

Artikler til bladet kan opstå på mange måder. Nogle er ren "guddommelig" inspiration, andre simpelt bestillingsarbejde, og nogle historier bestemmer selv, at de skal skrives.

Denne om "Hackklotz" – for det hedder en huggeblok på tysk – var beskrevet i et tysk "Vi med hus og have"-agtigt blad, som et medlem faldt over på en rejse. Siden blev revet ud, fordi han syntes, idéen lige var noget for ham. På Danske Torpares generalforsamling havde medlemmet siden med og stak den ud med et: "Var det ikke noget for bladet? Nej, jeg vil ikke selv skrive det"!

Illustrationerne var ikke for tydelige, og vi kunne ikke finde det oprindelige blads titel, så vi havde et copyright-problem. Dét løste en af foreningens frivillige, Met'Marie Lambers, ved at tegne nye illustrationer. Så var der problemet, om idéen havde en ophavsmand, der burde krediteres. Men en søgning på internettet viste, at idéen var yderst velkendt og beskrevet mange steder i forvejen.

På dén baggrund opstod skriveriet – forhåbentlig til inspiration for mange.

Bjørn D.

ROT-AVDRAG TILKOMMER KUN FÅ DANSKE TORPARE

Fradragsmuligheden for byggearbejder forudsætter, at man er "ubegrænset skattepligtig" i Sverige.

TEKST: LARS HOLM RASMUSSEN FOTO: CARSTEN HOLMBO JENSEN

Muligheden for fradrag i svensk skat for udgifter til **r**enovering, **o**mbygning og **t**ilbygning – det såkaldte *ROT-avdrag* – giver anledning til en del spørgsmål fra medlemmerne af Danske Torpare.

Vi må desværre skuffe de fleste ved at fastslå, at denne fradragsmulighed forudsætter, at man er ubegrænset skattepligtig i Sverige. Populært sagt skal man altså betale det meste af sin skat i Sverige, hvilket normalt forudsætter, at man også har størstedelen af sin indkomst dér. Det er altså ikke tilstrækkeligt at være husejer og betale svensk skat for ejendommen.

Foreningen er bekendt med flere eksempler, hvor det er lykkedes for torpare at opnå *ROT-avdrag* – uden at have andet at modregne i end den svenske *fastighetsavgift*. Dette beror dog på fejl eller uvidenhed hos pågældende skattemedarbejdere og kan ikke opfattes som nogen almindelig fradragsret.

Medlemmer, der opfylder betingelserne om at være ubegrænset skattepligtige til Sverige, opfordres til at læse nærmere om fradragsmulighederne på Skatteverkets hjemmeside. Fradrag kan foretages for halvdelen af arbejdslønnen ved fremmed hjælp op til et maksimum på 50.000 svenske kroner – men aldrig for mere end der er betalt skat i det pågældende år.

Lars Holm Rasmussen er advokat.

www.torpare.dk

Värme från tidigt 1800-tal rakt in i 2000-talet

Köper - Säljer - Renoverar - Monterar

Nya och begagnade spisar, kaminer, spisinsatser

Öppet:
Månd 17-19
Onsd 17-19
Lörd 10-13
eller efter ök.

SILFVERHJELMS SPIS & KAMIN 1992

Rosenlundsv.3, Skottorp 0430-201 23
0767-864600 www.spis-kamin.se

Handrup´s byggservice

Svenshult 2, Väckelsång
Tlf. +46 (0)722 466 435
www.handrupsbyggservice.se

Vi udfører alle former for tømrer- og snedkerarbejde, samt maling og tapetsering.

Vi hjælper jer også gerne med projektstyring, ansøgning om byggetilladelse, tegningsarbejde (design af dit projekt) eller andre tekniske opgaver.

Ring til os og hør nærmere, vi taler flydende dansk.

Svendsens Gulvservice

Egeskovvej 4 · 3490 Kvistgård

Telefon SE: 03 71 45 056
Telefon DK: 49 13 92 80
Fax: 49 13 94 17

Mail: svendsens-gulvservice@live.dk
Web: www.svendsengulve.dk

Ødegårde.dk

www.oedegaarde.dk
Tlf: 0046 (0)430 910 09
info@oedegaarde.dk

Skandic Bygg

Dansk tømrer- og snedkermester Bosiddende i Småland.
Udfører alt tømrer og snedkerarbejde .

Ved køb af ejendom i Sverige tilbydes gennemgang af ejendommen til fast pris af 4.500 SEK

Ring på: +46(0)760282058
Kim Dinesen

MAL BYG
Vinduesrenovering

ALT I VINDUESRENOVERING UDFØRES

Få dine gamle vinduer renoveret, det er meget billigere end at købe nyt - og så holder de rigtig mange år frem.

Tømrer, Henrik (+45) 2075 2149
Maler, Charlotte (+45) 2043 7293
Værksted, 28023 Hästveda

Mindre bygge- og maleropgaver udføres også

Brændeflækker 6 tons (el) og 26 tons (benzin) udlejes billigt

FOTO: MET´MARIE LAMBERS

UDELIV ER FAMILIELIV

Forfatteren til ny bog med opskrifter og ideer til et aktivt udeliv for familien har fundet inspiration i sit eget torpare-liv. Med denne bog ved hånden er der masser af idéer til naturoplevelser og aktiviteter, når flere generationer samles i torpet.

TEKST: MARIAN C. PRESTAGE FOTO: ASTRID BJØRG MORTENSEN, PER KJÆRSGAARD OG PETER MORTENSEN

I foråret udkom bogen "Unger & udeliv" skrevet af torpare Astrid Bjørg Mortensen. Bogen indeholder opskrifter, idéer og gode råd til alt det, man kan lave ude med børn eller børnebørn, når familien samles i torpet.

Der er inspiration til udeliv hele året rundt: mad på bål med råvarer fra naturens spisekammer, friluftsture i kano, på cykel, til fods eller på ski. Med eller uden overnatninger i det fri. Der er også idéer til lege, kreative aktiviteter med naturens materialer og tips til at gå på opdagelse i naturen. Det hele kan bruges som inspiration til naturoplevelser i både Sverige og Danmark.

Lær fx at lave åben-ild-troldegryde eller huleboerdrik, havfruesmykker, bladaftryk eller lær at bage urtepottebrød og udendørspizza.

Nærstuderer man indholdet i "Unger & udeliv", vil man opdage svenske opskrifter, idéer og fortællinger, der har sneget sig ind i bogen. Andet ville da også være mærkeligt, for meget af bogens indhold er faktisk udviklet og afprøvet i Småland, hvor forfatteren har fritidshus. Her bruger hun sammen med sin mand og deres to piger på fem og otte år en stor del af sin fritid og ferier. Og det er ofte i det gamle soldatertorp langt ude i skoven, at familien har tid til at fordybe sig i naturoplevelser, plukke bær og svampe, tænde bål og tage på vandre- og kanoture.

> *"Det nærvær, man kan opleve som familie rundt om et bål eller en aften i kano på en spejlblank sø, er oplevelser og stemninger, som børnene husker længe"*

- I hverdagen er der desværre ikke megen tid til at være ude sammen med familien, så i weekender og ferier er vi ude en stor del af tiden. Det var også med ønsket om at få et sted tæt på naturen, at vi for otte år siden købte huset i Småland. Der er så mange muligheder for et aktivt udeliv i Sverige – og meget mere varieret natur end i Danmark, fortæller Astrid Bjørg Mortensen.

Inspiration til forældre og bedsteforældre

Hun har skrevet bogen for at inspirere andre familier til at komme mere ud.

OM BOGEN OG FORFATTEREN

Astrid Bjørg Mortensen er cand.scient. soc. med speciale i børns læring i naturen.

Hun er mor til to piger og mangeårig spejderleder. Til daglig arbejder hun som kommunikationskonsulent i Friluftsrådet.

"Unger og udeliv" udgives af Gyldendal og er på i alt 261 sider. Bogen koster 249 kr., ekskl. forsendelse, ved køb i shoppen på www.torpare.dk.

Læs mere på www.ungerogudeliv.dk.

Undersøgelser viser, at børn ikke kommer så meget ud at lege frit i naturen, som deres forældre og endnu mindre end deres bedsteforældre gjorde. Og det ærgrer bogens forfatter sig over.

- Jeg tror, at det er rigtig sundt for børn at være ude. Børn, der er aktive i naturen, udvikler både muskler og motorik og ikke mindst sociale færdigheder og en tro på, at de kan klare en masse situationer selv, siger Astrid Bjørg Mortensen, der selv har mange års erfaring som spejderleder.

Bogen er for forældre og andre, der gerne vil være ude med børn, og også bedsteforældre kan hente inspiration til mange gode oplevelser med børnebørnene.

- Bedsteforældre har jo som regel bedre tid til fordybelse og kan måske også huske specielle naturoplevelser fra deres egen barndom. Har man børnebørnene med i huset i Sverige, er der masser af muligheder for at få fælles oplevelser ude. Det nærvær, man kan opleve som familie rundt om et bål eller en aften i kano på en spejlblank sø, er oplevelser og stemninger, som børnene husker længe.

Uanset alder kan man finde inspiration til vidt forskellige oplevelser i den svenske eller danske natur med denne bog. Man kan såmænd også nøjes med at lade sig inspirere eller blot nyde de mange smukke naturbilleder.

FORFATTERENS HYGGELIGE BIRKELYGTER

Lad tanken falde på de slanke, svenske birketræer med masser af løv, duften af fugtig skovbund og tusmørket, der kommer snigende, når majstangen for længst er visnet, og dagene bliver kortere.

Den stemning kan du fange i en hyggelig lygte med birkebark, som er let at lave. Dog kræver det, at torpets værktøjskasse indeholder limpistol eller kontaktlim, og at du har et syltetøjsglas og birkebark.

SÅDAN GØR DU

Find et stykke birkebark fra et stykke birkebrænde, gerne et stort og "helt" stykke. Det skal kunne nå rundt om et syltetøjsglas e.l., der er så stort, at der kan stå et fyrfadslys eller et lille bloklys i det.

Når barken er tør, kan du skære et hjerte, en stjerne eller anden figur og lime barken på glasset med en limpistol.

FORFATTERENS ØDEGÅRDS-MUFFINS MED BLÅBÆR

Efterhånden har vi tilbragt mange herlige somre i vores svenske ødegård, og straks efter ankomst skal de gode bærsteder undersøges. Så bliver der gjort status: "Der er *smultron* ude ved vejen, solbærrene er ikke helt modne endnu, der er fyldt med hindbær nede bag laden, og der er så mange blåbær som aldrig før bag ved de store sten".

Skov og krat gemmer på helt utrolig rigdom, og med en blåbærhøster kan man hurtigt få plukket en god portion bær. Og så skal der syltes og bages. Gæster, der kommer på besøg, forventer mindst én ret, hvori der indgår blåbær. Disse blåbærmuffins er nemme og hurtige og smager skønt.

Til 12 muffins

2 æg
100 g sukker
100 g smeltet smør
2½ dl mælk
1 tsk. bagepulver
275 g hvedemel
1 tsk. vaniljesukker
100 g blåbær

Pisk æg og sukker godt sammen i en skål. Bland de øvrige ingredienser i, og vend blåbærrene i til sidst. Hæld dejen i formene, og bag dem i ovnen ved 200 grader i 15 minutter.

Køb nu og få 3 måneders fri internet for 0,-

Tilbuddet gælder kun i en begrænset periode

SPAR I ALT 746,-

DÆKNING eller PENGENE TILBAGE!

KØB BREDBÅND NU OG FÅ 3 MÅNEDERS FRI INTERNET FOR 0 KR.

Nu kan du få bredbånd i dit torp til en helt ekstraordinær pris. Så er du træt af bredbånd, der ikke virker, to forbindelser eller ingen dækning i Sverige? Så er det nu, at du skal bestille bredbånd, for der er mange penge at spare. Med mobilt bredbånd fra Net 1 behøver du kun én forbindelse hjemme, som du nemt kan tage med dig på ferien i sverige. Prisen er den samme, uanset hvor i Skandinavien du er online.

En stabil forbindelse

Net 1 tilbyder en nem og simpel løsning med fantastisk dækning. En forbindelse som er lige til at tage med hjemmefra, installere i bilen på turen og sætte op i torpet, når I er fremme. Du sætter bredbånds-routeren i stikkontakten og så er det installeret. Routeren giver adgang til trådløst internet, så hele familien kan være online samtidig.

Net 1 lover dækning

Alle ved det er svært at få en hurtig og stabil internetforbindelse i de svenske skove og i ødemarken. Men fordi Net 1 bruger en anden type teknologi med langt større rækkevidde, er det ikke et problem. Faktisk lover Net 1 dækning. Det betyder, at hvis dækningen ikke er god nok, kan du returnere routeren inden 30 dage og få pengene tilbage, uden at der bliver stillet spørgsmål.

Det får du!

- ✔ Ét abonnement der dækker hele Skandinavien uden ekstra omkostninger
- ✔ Pengene tilbage inden 30 dage hvis du er utilfreds med dækningen på dit torp
- ✔ Abonnement der kan sættes i bero, når du ikke er i dit torp
- ✔ Internet i dit torp med rabat hver måned
- ✔ Flere computere og smartphones online samtidig
- ✔ Trådløst netværk på turen i bilen
- ✔ Dækning i hele Skandinavien
- ✔ Ingen installation på computeren

SÆRTILBUD Køb 6 måneders internet - betal kun for 3

(Du betaler for leje af routeren i hele perioden)

BREDBÅND OFTE

ROUTER Leje pr. md. 29,-

Bindingsperiode: 6 mdr
Oprettelse: 0,-
Mindstepris inkl. fragt: 696,-

Tilbuddet gælder t.o.m. 31/9-12

149,- PR. MD.

net 1

Bredbånd som rækker længere

KNIPAN HVINER MED VINGERNE

Den lille dykand, som på dansk hedder en hvinand, kalder svenskerne for en knipa. Den yngler så godt som overalt i Sverige, hvor der er en ren og klar sø.

TEKST OG ILLUSTRATION: OLE ANDERSEN

Jeg bliver ofte spurgt om, hvad det er for nogle fugle, der ruger i de der store fuglekasser, som hænger ret lavt, bare i nogle få meters højde, og altid med flyvehullet vendt ud mod den nærmeste sø. En uglekasse, ved de fleste, hænger altid højt – i en fem-seks meters højde. Dét kan det altså ikke være, selvom en uglekasse har nogenlunde samme størrelse. Når de har spurgt deres svenske nabo, har de fået svaret: *"Dom är till en knipa"*.

Javel, ja! En *knipa*? Kan det være noget med en fugl, som er i knibe, en fugl, som er husvild?

Sådan kunne jeg brodere videre på sprogforbistringen, for det er et godt eksempel på, hvordan svenske og danske fuglenavne ofte ligger langt fra hinanden. Nej, en *knipa*, i flertal *knipor*, er en lille dykand. På dansk hedder den en hvinand.

Kræver rent og klart vand

Hvinanden er nok bedst kendt i strandjægerkredse, da den er jagtbar i en kort vinterperiode. Men flere har helt sikkert *hørt* den uden at vide, hvad det var for en fugl, for den frembringer en hvinende eller syngende lyd med vingerne, når den flyver.

Anden er almindelig i Sverige, hvor den yngler så godt som overalt, hvor der er en sø. Blot skal vandet være rent og klart, så den kan se at finde insekter, små krebsdyr og andet godt, som den dykker ned efter. Den kan dykke helt ned på fire meters dybde.

Svenske ornitologer skønner, at der yngler over 100.000 par hvinænder i Sverige. I Danmark yngler højst 100 par. De få ynglepar hos os skyldes bl.a. landbrugets kraftige brug af gødning med forplumring af søerne til følge.

Er hvinanden sjælden som ynglefugl i Danmark, så er den til gengæld en hyppig vintergæst. Man regner med, at over 60.000 hvinænder besøger os årligt, og langt de fleste holder til tæt ved land ved vores kyster.

Hannen har jeg tegnet fra mit lokalområde, som hvert år gæstes af adskillige hvinænder. Den hvide kindplet og de sort-hvide kontrastfarver gør, at den kan ses på lang afstand. Øjet er kraftigt gult med sort iris. Dét har givet hvinanden dens engelske artsnavn: *golden eye*. Hunnen er, som det ofte er tilfældet i fugleverdenen, mere uanseelig med brunt hoved og brungrå krop.

Inkarneret huleboer

Hvinanden stiller noget specielle krav til redemulighederne, idet den til forskel fra

de fleste andre andearter udelukkende bygger sin rede i et gammelt sortspættebo eller i hule træer. Den kan i mangel af bedre også tage til takke med et hjørne af et glemt loftsrum, men ellers må man sige, at den er en inkarneret huleboer.

Hule træer er dog en mangelvare mange steder i Sverige. Da antallet af sortspættebo er begrænset, har vi mennesker for mange herrens år siden fået den geniale idé at sætte redekasser op til hvinanden. Ret store kasser. De er 60 cm i højden, og bunden måler 25 x 25 cm. Flyvehullet skal i størrelse svare til flyvehullet hos en sortspætte eller gerne lidt større. Kassen sættes op i et træ, så den hælder ud over en sø eller tæt ved en sø og ikke højere end i mandshøjde.

Genvej for æggetyve

Det med mandshøjde er en ret central pointe, for på de gamle kasser anbragte man en lille låge nederst. Så kunne man stikke en hånd ind og lige så stille fjerne det første kuld æg og lukke lågen igen. Hvinandemutter, som ikke kunne tælle, lagde et nyt kuld æg, som så blev ruget ud. Sådan et kuld er på 10-12 æg – altså var der til en god, stor æggekage. Især i Finland var det skik og brug at "låne" af hvinanden.

Inden vi moderne mennesker får alt for hævede øjenbryn, skal det siges, at det var et kærkomment kosttilskud til de ofte fattige bønder og fiskere. Det gik ikke ud over bestanden, da en hvinandehun kun kan nå at ruge ét kuld ud på en sæson. Fra gammel tid har det været almindeligt, at fiskere samlede mågeæg fra rederne – men altid kun de første kuld æg. Man skal jo ikke tage af arvesølvet.

Efter 30 dages intensiv rugning bliver der uro i bunden af kassen. Denne gang er det ikke en æggetyv, som er på spil, men de små ællinger, som kravler ud af æggene. Sådan nogle ællinger er jo noget af det mest "nuttede", som mit yngste barnebarn siger, så jeg faldt for fristelsen til at tegne et par stykker af dem.

Tidligt farvel til kassen

Ællingerne er mørke med hvide aftegn og med ret kraftige ben og skarpe kløer, for de har ikke tænkt sig at tilbringe deres barndom i bunden af en kasse, som allerede er godt fyldt med utøj. De er redeflyende, som det hedder i fagsproget. Efter alle er ude af æggeskallerne, og dunene er tørre, flyver moren ned på jorden eller til vandhullet, hvis det ligger tæt på, og begynder at lokke og kalde ungerne ned til sig, og så sker der nærmest en eksplosion.

En efter en kravler/hopper ungerne op langs redekassens indvendige væg ved hjælp af de skarpe kløer og de små vinger. Derefter tager de afsæt fra flyvehullet og kaster sig ud i luften, let bagoverbøjede, og lander med et bump eller et plask, men næsten altid uskadte og klar til at indtage verdenen. Det hele er overstået på ét til halvandet minut.

Hvad så, hvis hvinanden har ruget i et sortspættebo i en fem-seks meters højde, eller redekassen sidder højt? Resultatet er det samme. Takket være ungernes bløde dundragt lander de sikkert og godt.

Er afstanden stor mellem redekassen og søen, samler moren først ungerne. Derefter går det i gåsegang – eller rettere i andegang – ned til vandet, og det er det farligste tidspunkt for de små kræ. En sulten kat kan ligge på lur, eller en unge kan få benene viklet ind i nogle grene og ikke komme fri.

Prøv selv med en kasse

Fik du selv lyst til at sætte en hvinandekasse op? Så er det en forholdsvis nem opgave. Kasserne er nemme at flikke sammen, men de kan også købes i flere forretninger, som handler med mejsekasser.

Jeg har set dem til salg i Hallänningarnas Marknad, en trævareforretning som ligger mellem Markaryd og Hishult. Husk for øvrigt at lægge noget halm i bunden af redekassen, så æggene ikke ruller rundt.

God fornøjelse!

Fritidshusforsikring

igennem Säkra/ Moderna Försäkringar

Vi har taget en forsikring frem specielt tilpasset for dig som har fritidshus i Sverige. Premien betaler du igennem din bank i Danmark.
På vores hjemmeside finder du mere information og kan også bestille et tilbud på **www.dinforsakring.se**.
Du logger dig ind med *DT* og password *sakra*
Du når os også på telefon +46 36 30 48 30

SÄKRA

Moderna

en del av Tryg

Skal huset sælges –eller købes?

Dansk Ejd. Consult
Østerbrogade 113
2100 Kbh. Ø

Telefon 3929 2997
Efter kl. 16 på 4053 3007
info@svenske-huse.dk

Ring uforpligtende til Dansk Ejd. Consult. Vi har siden 1980 vurderet over 4.500 svenske huse og solgt over 2.800 huse i Sverige. Salgssalær 3,5 til 7,5% alt inkl. (min. dkr. 32.000,-)

Se mere på www.svenske-huse.dk
Statsaut. Ejendomsmæglerfirma MDE & DSE & Reg. Svensk mäklare **– Din garanti for en sikker handel.**

Sauna, badtønder (træ/glasfiber), kælder, grillhytte og pavillion

www.udeluksus.dk

FINSKE MULDTOILETTER

Er du træt af at tømme toilettet flere gange om ugen? Vil du undgå kemiske væsker i naturen? Tara Muldtoilet fungerer på naturens egne vilkår uden hverken strøm eller vand. Ring og aftal tid for at se vores udstilling. Læs mere på www.zenzo.dk

Ecomatic 4.995,-

Duomatic m/hus 21.900,-

ZENZO GROUP | WWW.ZENZO.DK | 70 27 19 00 ZENZO GROUP

PÅ TO HJUL OVER LINDERÖDSÅSEN

Tag på miniferie i sensommeren og se Skåne på cykel fra Hörby til Kristianstad via Linderöd på en nedlagt jernbanesti.

TEKST: GITTE GILL FOTO: ALEXIS FELLENIUS

Min mand og jeg har fritidshus i Höör midt i Skåne. På én af de (få) smukke sommerdage sidste sommer skulle der ske noget nyt. Vi tog bilen de cirka 15 km til Ringsjöstrand Hotell, som ligger fem km vest for Hörby. Vi parkerede bilen, og på hotellet lejede vi gode cykler til 90 svenske kroner per døgn.

Så var det op på cyklen og af sted til Hörby Busstation, hvor den nedlagte jernbanesti til Kristianstad begynder. Foran os havde vi så, hvad der skulle vise sig at være 45 km fredelig og smuk cykeltur over Linderödsåsen, som nogen kalder Sveriges sydligste vildmark. Halvvejs nåede vi til Linderöd, det højeste punkt på turen. 150 meter var vi nu oppe – en smule højere end Himmelbjerget.

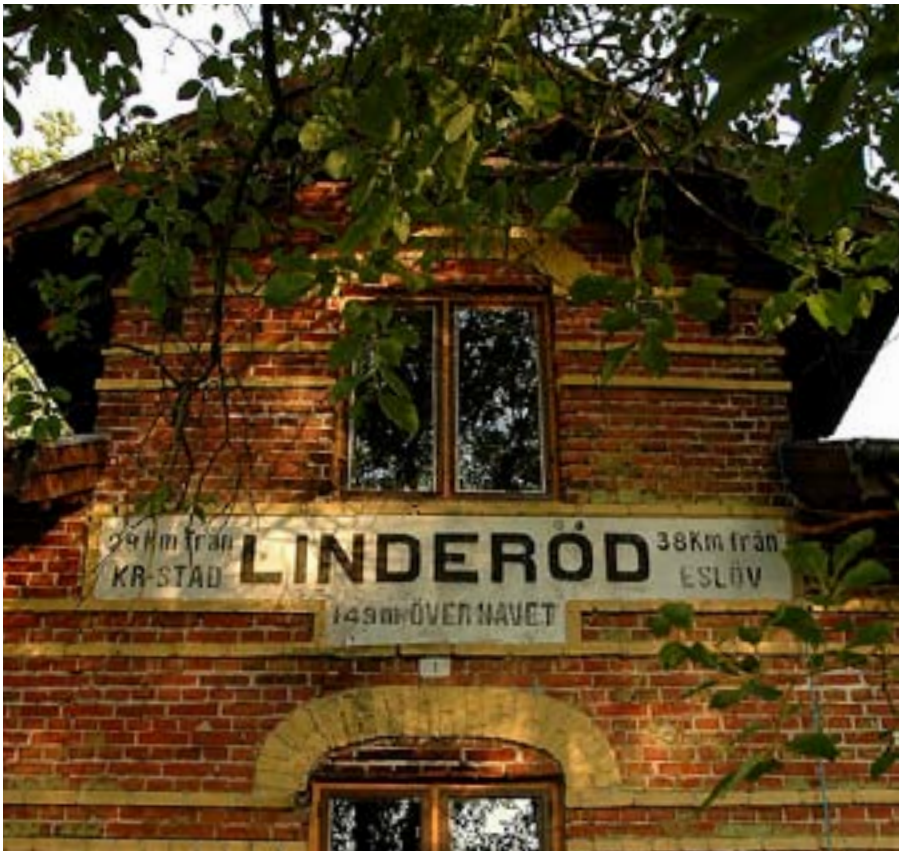

"Foran os havde vi så, hvad der skulle vise sig at være 45 km fredelig og smuk cykeltur over Linderödsåsen, som nogen kalder Sveriges sydligste vildmark".

Kødboller og rødbedesalat

Stigningen op til den gamle stationsby Linderöd var jævn, så det føltes ikke alt for slemt. I Linderöd dukkede meget velkommen en lille café op i den nedlagte stationsbygning, og vi nød en svensk klassiker med god appetit: en mad med kødboller og rødbedesalat – til en flad svensk tier. I et hjørne af den rustikke og på ingen måde trendy café solgte de strikkegarn, hvis man skulle få dette behov.

Efter Linderöd kom belønningen: Det gik stort set ned ad bakke resten af vejen! De sidste par kilometer ind til Kristianstad var knap så charmerende, men vel ankommen til centrum, var det glemt. Overnatningsmulighederne er mange alt efter pengepung, og vi sov fint og ikke alt for dyrt på Stadshotellet.

Da vi allerede kendte den dejlige by Kristianstad, valgte vi næste dag at cykle videre til Åhus. Det var en cykeltur på 20 km til en hyggelig lille badeby med god strand, og vejret var stadig med os. Vi fandt en god B & B og var heldige med aftenunderholdningen – en dejlig korkoncert i den lokale kirke.

Efter optur kommer nedtur

Næste dag cyklede vi hjem over Everöd og fangede igen jernbanestien i Tollarp. Her gik det pænt op ad bakke cirka 10 km, så vi havde virkelig fortjent vores *köttbullemacka*, da vi igen pauserede i Linderöd. Men som sidst: Efter optur kommer nedtur (med modsat betydning), og vi fløj de sidste 20 km hjem. Dagens etape blev på i alt 60 km, så vi spenderede en middag på hotellet med smuk udsigt over Ringsjön, efter vi havde afleveret cyklerne.

Vi kan kun anbefale andre torpare at finde cyklerne frem og opleve Sveriges sydligste vildmark – stort set uden at skulle bekymre sig om biltrafik.

LINDERÖDSÅSEN ONLINE
Læs mere om området her:
www.linderodsasensturism.com

BLIV KLOG

PÅ JURA, TEKNIK, NATUR, KULTUR, SPROG OG MUSIK

Så er der nye aktiviteter i foreningen – lad dig friste af programmet og tilmeld dig de ønskede aktiviteter fra den 15. august 2012 kl. 9.00 på www.torpare.dk under "Aktiviteter". Vel mødt!

JURA & ØKONOMI

EJERFORMER: FORENING ELLER SAMEJE

Er I flere, der køber svensk ejendom sammen, skal I overveje, hvilken form for ejerskab, der passer bedst i den givne situation. Skal der oprettes en forening, eller skal køberne eje personligt? Hvordan bliver foreningen til, og hvilke regler gælder? Hvad er et sameje? Hvornår er det ene bedre end det andet? Advokat Bjørn Nielsen, selv torpare i Småland, forklarer begreberne og gennemgår de juridiske spilleregler og faldgruber krydret med eksempler fra virkeligheden.

Holdnummer: JØ001
(min. 20 - maks. 45 deltagere)

Dato: Torsdag den 27. september 2012 kl. 18.00-20.30

Sted: Rosenkæret 13 A, 2860 Søborg

Pris per deltager: 150 kr. inkl. dokumentation

Traktement: Sandwich + en vand/øl fra kl. 17.30, kaffe/te/kakao og småkager i pausen

Vært: Jørgen Steen

Tilmelding senest: Tirsdag den 18. september 2012

GENERATIONSSKIFTE OG DØDSBOER

Spørgsmålet er for mange torpare, hvordan man mest enkelt og uden for store udgifter bringer sin svenske ejendom videre til næste generation? Skal overdragelsen ske ved gave eller salg? Hvordan forholder man sig, hvis ejendommens ejer afgår ved døden? Hvilke regler gælder i de forskellige situationer? Og hvordan er skatter og afgifter i hhv. Sverige og Danmark? Advokat Lars Holm Rasmussen besvarer disse spørgsmål ved at gennemgå juraen og de praktiske fremgangsmåder.

Holdnummer: JØ002
(min. 20 - maks. 45 deltagere)

Dato: Torsdag den 15. november 2012 kl. 18.00-20.00

Sted: Rosenkæret 13 A, 2860 Søborg

Pris per deltager: 150 kr. inkl. dokumentation

Traktement: Sandwich + en vand/øl fra kl. 17.30, kaffe/te/kakao og småkager i pausen

Vært: Jørgen Steen

Tilmelding senest: Torsdag den 8. november 2012

KULTUR & HISTORIE

KAREN BLIXEN OG SVERIGE NYHED

Forhenværende kulturminister og mag.art. Grethe Rostbøll har for nylig udgivet en bog. Her fortæller hun om Karen Blixens nære forbindelser til nabolandet, dels gennem sit ægteskab med svenske Bror von Blixen-Finecke og dels gennem sit samarbejde med forlaget Bonniers. Kom og få et indblik i Blixens forfatterskab, forretningsforbindelser, ægteskab og venskaber.

Arrangementet er støttet af Statens Kunstråds litteraturudvalg.

Holdnummer: KH001
(min. 10 - maks. 45 deltagere)

Dato: Tirsdag den 18. september 2012 kl. 17.00

Sted: Rosenkæret 13 A, 2860 Søborg

Pris per deltager: 100 kr.

Traktement: Kaffe/te/kakao og småkager

Vært: Gitte Gill

Tilmelding senest: Tirsdag den 11. september 2012

KULTUR & HISTORIE

FORFATTERAFTEN MED CAMILLA STOCKMARR NYHED

Camilla Stockmarr har i år udgivet den anmelderroste roman "Udflytterne". Romanen handler om livet for en dansk familie, der i 70'erne flytter til en nedlagt vandmølle i Sverige. Bogen har selvbiografiske træk, og Camilla vil derfor kunne fortælle om at være dansker i Sverige – på godt og ondt. Se også interviewet med forfatteren i juni-bladet.

Holdnummer: KH002
(min. 15 - maks. 45 deltagere)

Dato: Tirsdag den 9. oktober 2012 kl. 17.00

Sted: Rosenkæret 13 A, 2860 Søborg

Pris per deltager: 100 kr.

Traktement: Kaffe/te/kakao og småkager

Vært: Gitte Gill

Tilmelding senest: Tirsdag den 25. september 2012

SVENSKE KLUDETÆPPER – TJUSIGA, TUFFA, TIDLÖSA NYHED

Trasmattor er en del af svensk kulturhistorie. Kreativitet, kunsthåndværk og genbrug, når det er allerbedst! Gennem de sidste 125 år er de blevet produceret af dygtige vævere på gulvvæve og af stofstrimler – et værdifuldt dokument over kvinders skaberkraft og kunstneriske formåen. Eva Valente og Siv Andersson fra Småland fortæller *trasmattornas* historie og medbringer fine, gamle og helt nyvævede tæpper – til beundring og salg. Du kan også få din egen *trasmatta* vurderet.

Holdnummer: KH003
(min. 15 - maks. 45 deltagere)

Dato: Onsdag den 28. november 2012 kl. 17.00

Sted: Rosenkæret 13 A, 2860 Søborg

Pris per deltager: 100 kr.

Traktement: Kaffe/te/kakao og småkager

Vært: Gitte Gill

Tilmelding senest: Onsdag den 14. november 2012

MUSIK & SANG

ANNA KRUSE SYNGER CORNELIS VREESWIJK NYHED

En af nordens mest elskede poeter kommer fra Holland. Anna Kruse fortolker sammen med guitarist Jeppe Holst nogle af Cornelis Vreeswijks elskede sange og fortæller om hans vilde liv. Hun har også skrevet musik til Edith Södergrans poesi og udgav i 2009 den anmelderroste cd "Lyckokatt".

Holdnummer: MS002
(min. 15 - maks. 45 deltagere)

Dato: Tirsdag den 6. november 2012 kl. 19.00

Sted: Rosenkæret 13 A, 2860 Søborg

Pris per deltager: 100 kr.

Traktement: Kaffe/te/kakao og småkager

Vært: Gitte Gill

Tilmelding senest: Tirsdag den 23. oktober 2012

ANNA JONSSON: TAUBE I ORD OG TONER NYHED

Evert Taube var en rigtig eventyrer! Som ung sejlede han ud i verden, og i 1909 kom han til Argentina, hvor han blev i fem år. Her lærte han at spille guitar, og han samlede meget materiale, som senere blev brugt i hans visedigtning. Koncerten byder på både velkendte og mindre kendte viser, fællessang samt beretningen om en spændende kunstner med mange talenter.

Holdnummer: MS003
(min. 15 - maks. 45 deltagere)

Dato: Tirsdag den 20. november 2012 kl. 19.00

Sted: Rosenkæret 13 A, 2860 Søborg

Pris per deltager: 100 kr.

Traktement: Kaffe/te/kakao og småkager

Vært: Gitte Gill

Tilmelding senest: Tirsdag den 6. november 2012

TORPARE-KORET

Koret har eksisteret et år og har 10 medlemmer. Vi synger flerstemmige svenske viser under ledelse af pianist og sanger Ulla Jørholt. Alle stemmer er velkomne, og vi har ambitioner om at blive mindst dobbelt så mange medlemmer. Vi mødes 10 gange i løbet af sæsonen, har optrådt ved flere lejligheder og har det sjovt!

Holdnummer: MS004

Datoer: Tirsdage: den 2., 16. og 30. oktober og den 13. og 27. november 2012 samt den 8. og 22. januar og den 5. og 19. februar samt den 5. marts 2013 kl. 17.00-19.00

Sted: Rosenkæret 13 A, 2860 Søborg

Pris per deltager: 450 kr. for hele sæsonen

Traktement: Kaffe/te/kakao og småkager

Vært: Gitte Gill

Tilmelding senest: Tirsdag 25. september 2012

MUSIK & SANG

LUCIA

For 10. år i træk fejrer Danske Torpare svensk Lucia i den svenske kirke ved Østerport station. Koncerten er et specialarrangement for foreningen, med samme kor som kirkens Lucia.

FOTO: JOSHUA GROSS

Holdnummer: MS005
(maks. 300 deltagere)

Dato: Fredag den 14. december 2012 (koncerten starter i kirken kl. 19.00 præcis)

Sted: Svenska Gustafskyrkan, Folke Bernadottes Allé 4, København Ø.

Pris per deltager: 100 kr. (din ordrebekræftelse skal bruges som indgangsbillet)

Traktement: Et glas *glögg* og *pepparkaka* indgår i prisen, servering i Sverigesalen fra kl. 18.00

Vært: Gustafskyrkan/Lena Gammelgård

Tilmelding senest: Mandag den 10. december 2012

SØNDAGSCAFÉ I JYLLAND NYHED

Musicalsange og fortælling om udvandrerne ved sopran Anna Jonsson og pianist Kim Eriksen. I årene 1860 - 1910 udvandrede 1 mio. svenskere til Amerika. Nogle rejste, fordi deres børn ikke kunne spise sig mætte. Andre søgte friheden. Vilhelm Moberg har skrevet fantastiske bøger om en gruppe mennesker, der forlod Småland. ABBA har skrevet en lige så fantastisk musical om udvandrerne. I denne koncert kombineres oplæsning fra bøgerne med sange fra musicalen.

Holdnummer MS006
(min. 35 - maks. 45 deltagere)

Dato: Søndag den 20. januar 2013 kl. 14.00

Sted: Øster Starup Forsamlingshus, Egelandvej 44, Øster Starup, 6040 Egtved (ved Kolding)

Pris per deltager: 150 kr.

Traktement: Medbring kaffe og evt. kage til et fælles kagebord

Vært: Kursusgruppen VEST

Tilmelding senest: Lørdag den 1. december 2012

NATUR

SVAMPETUR

Årets svampetur foregår i en skov på Sjælland, hvor vi samler svampe i et par timer. Det sker under kyndig instruktion af svampeekspert Bjørn W. Pedersen fra Foreningen til Svampekundskabens Fremme. Efter vi har indtaget den medbragte mad og drikke, gennemgår vi svampefundene. For de uerfarne vil der være en gennemgang af, hvad enhver svampesamler skal vide om de almindeligste begyndersvampe og de vigtigste forvekslingsmuligheder. Senere gennemgås de mere specielle arter. Undervejs taler vi om rensning, tilberedning og konservering af svampe.

Holdnummer: NM001
(min. 1 - maks. 30 deltagere)

Dato: Lørdag den 1. september 2012 kl. 10.00-14.00

Sted: Meddeles på www.torpare.dk en uge før

Pris per deltager: 75 kr.

Traktement: Medbring madpakke og drikkevarer til frokost

Vært: Marianne Kirchhoff

Tilmelding senest: Fredag den 24. august 2012

LÆR AT FOTOGRAFERE NATUREN NYHED

Naturfotograf Lars Gejl lærer dig at se lyset og motivet, at skabe skønhed i kompositionen, at forstå kameraets funktioner og meget mere, som straks gør dig til en bedre fotograf. Teorien understøttes af billeder undervejs. Husk kamera, manual og pen og papir til notater. Læs mere om Lars Gejl på www.larsgejlfoto.dk og www.naturfotoskolen.dk.

Holdnummer: NM003
(min. 25 - maks. 45 deltagere)

Dato: Torsdag den 20. september 2012 kl. 18.00-20.30

Sted: Rosenkæret 13 A, 2860 Søborg

Pris per deltager: 175 kr.

Traktement: Sandwich + en vand/øl fra kl. 17.30, kaffe/te/kakao og småkager i pausen

Vært: Pia Borg

Tilmelding senest: Torsdag den 13. september 2012

NATUR

ANDREA HEJLSKOV: NYHED
OM AT FLYTTE UD I DEN SVENSKE SKOV

Familien består af far, mor og fire børn. Mor Andrea er forfatter og børnepsykolog, og far Jeppe er organist og producer. Børnene er 16, 16, 11 og to. For et år siden sagde Andrea og Jeppe farvel til job og hus og flyttede til et fysisk krævende liv i den svenske skov, hvor de startede helt forfra. Kom og hør, hvordan dette eksperiment gik.

Holdnummer: NM002
(min. 30 - maks. 45 deltagere)

Dato: Tirsdag den 23. oktober 2012 kl. 17.30

Sted: Rosenkæret 13 A, 2860 Søborg

Pris per deltager: 100 kr.

Traktement: Kaffe/te/kakao og småkager

Vært: Gitte Gill

Tilmelding senest: Tirsdag den 9. oktober 2012

SVENSKUNDERVISNING

SVENSK KONVERSATION V/KENNETH BENGTSSON

Kurset er for deltagere, der har fulgt vores tidligere kurser for begyndere og let øvede eller allerede behersker svensk ud over basisniveau og kan tale lidt svensk. Kurset fokuserer på konversation ud fra dialog og samtale om litterære eller aktuelle tekster, film og fjernsyn, men vi fordyber os også i sprogets mange facetter og den grammatiske opbygning.

Holdnummer: SV003
(min. 8 - maks. 12 deltagere)

Dato: Onsdag den 19. september 2012 kl. 17.00-19.30, i alt 10 onsdage

Sted: Rosenkæret 13 A, 2860 Søborg

Pris per deltager: 800 kr.

Traktement: Kaffe/te/kakao og småkager

Vært: Marianne Kirchhoff

Tilmelding senest: Mandag den 3. september 2012

SVENSK FOR NYBEGYNDERE V/KENNETH BENGTSSON

Et kursus for dig, der har lyst til at møde svenskerne på deres hjemmebane. Du lærer at begå dig med udgangspunkt i konkrete situationer som at tale med naboen eller håndværkeren. Vi ser på forskelle og ligheder i skik og brug. Fra musikkens og prosaens verden gives eksempler fra den svenske kulturskat.

Sted: Rosenkæret 13 A, 2860 Søborg
Pris per deltager: 800 kr.
Traktement: Kaffe/te/kakao og småkager
Vært: Marianne Kirchhoff

Holdnummer: SV004
(min. 8 - maks. 12 deltagere)

Dato: Mandag den 17. september 2012 kl. 17.00-19.30, i alt 10 mandage

Tilmelding senest: Mandag den 10. september 2012

Holdnummer: SV014
(min. 8 - maks. 12 deltagere)

Dato: Onsdag den 23. januar 2013 kl. 17.00-19.30, i alt 10 onsdage

Tilmelding senest: Mandag den 7. januar 2013

SVENSK FOR NYBEGYNDERE V/LINDA KRISTIANSEN

Få styr på den svenske udtale fra starten! Vi gennemgår de svenske udtaleregler med udgangspunkt i de største forskelle mellem dansk og svensk. Og vi arbejder med udtalen via svenske tekster, udtaleøvelser osv., samtidig med at vi udvider det svenske ordforråd med forskellige øvelser.

Sted: Rosenkæret 13 A, 2860 Søborg
Pris per deltager: 550 kr.
Traktement: Kaffe/te/kakao og småkager, medbring selv madpakke til frokost
Vært: Marianne Kirchhoff

Holdnummer: SV005
(min. 8 - maks. 12 deltagere)

Dato: Lørdag den 6. oktober og søndag den 7. oktober 2012 kl. 10.00-15.00

Tilmelding senest: Mandag den 24. september 2012

Holdnummer: SV008
(min. 8 - maks. 12 deltagere)

Dato: Lørdag den 12. januar og søndag den 13. januar 2013 kl. 10.00-15.00

Tilmelding senest: Onsdag den 2. januar 2013

Holdnummer: SV009
(min. 8 - maks. 12 deltagere)

Dato: Lørdag den 2. februar og søndag den 3. februar 2013 kl. 10.00-15.00

Tilmelding senest: Mandag den 21. januar 2013

SVENSKUNDERVISNING

SVENSK I SKRIFT OG TALE V/LINDA KRISTIANSEN

NYHED

Vil du lære den svenske grammatik at kende og samtidig forbedre dit svenske talesprog? Vi gennemgår svensk basisgrammatik (eksempelvis bøjning af navne- og udsagnsord osv.) med tilhørende øvelser. Og så finpudser vi den svenske udtale i form af dialogøvelser og udvider ordforrådet med diverse øvelser. Det er en forudsætning, at du har nogle forkundskaber i svensk, er ude over nybegynderniveau og har rimelig styr på de grammatiske begreber. Kurset løber over to lørdage, og der må påregnes lidt forberedelse i den mellemliggende uge.

Holdnummer: SV006
(min. 8 - maks. 12 deltagere)

Dato: Lørdag den 10. november og lørdag den 17. november 2012 kl. 10.00-15.00

Sted: Rosenkæret 13 A, 2860 Søborg

Pris per deltager: 550 kr.

Traktement: Kaffe/te/kakao og småkager, medbring selv madpakke til frokost

Vært: Marianne Kirchhoff

Tilmelding senest: Mandag den 29. oktober 2012

SVENSK GRAMMATIK – FJERNKURSUS V/LINDA KRISTIANSEN

Her lærer du den svenske grammatik, og du får opbygget dit ordforråd og bliver bedre til at stave på svensk. På kurset gennemgås forskellige ordgruppers bøjninger, og der vil være oversættelser og ordforrådsøvelser med frie skriveopgaver. Kurset løber over otte uger. Hver anden uge modtager du instruktioner og opgaver, som skal løses og sendes til læreren. Den følgende uge får du opgaverne retur med rettelser og kommentarer. Du skal regne med et par timers arbejde per opgavesæt. Al undervisning og kontakt med læreren foregår via computeren.

Sted: Hjemme hos dig selv
Pris per deltager: 775 kr.
Vært: Marianne Kirchhoff

Holdnummer: SV007
(min. 5 - maks. 8 deltagere)

Dato: Uge 40-47, 2012

Tilmelding senest: Fredag den 21. september 2012

Holdnummer: SV012
(min. 5 - maks. 8 deltagere)

Dato: Uge 11-18, 2013

Tilmelding senest: Fredag den 1. marts 2013

SVENSK GRAMMATIK – FJERNKURSUS V/LINDA KRISTIANSEN

Her lærer du den svenske grammatik, og du får opbygget dit ordforråd og bliver bedre til at stave på svensk. På kurset gennemgås forskellige ordgruppers bøjninger, og der vil være oversættelser og ordforrådsøvelser med frie skriveopgaver. Kurset løber over otte uger. Hver anden uge modtager du instruktioner og opgaver, som skal løses og sendes til læreren. Den følgende uge får du opgaverne retur med rettelser og kommentarer. Du skal regne med et par timers arbejde per opgavesæt. Al undervisning og kontakt med læreren foregår via computeren.

Holdnummer: SV010
(min. 8 - maks. 12 deltagere)

Dato: Lørdag den 9. marts og søndag den 10. marts 2013 kl. 10.00-15.00

Sted: Rosenkæret 13 A, 2860 Søborg

Pris per deltager: 550 kr.

Vært: Marianne Kirchhoff

Tilmelding senest: Mandag den 25. februar 2013

SVENSK KONVERSATION V/LINDA KRISTIANSEN

Et kursus for dig, der allerede behersker noget svensk og måske har gået på begynder- og fortsættelseskurset. Vi arbejder med alle aspekter af sproget og bestræber os på at tale så meget svensk som muligt med yderligere finpudsning af udtalen, dialogøvelser etc.

Holdnummer: SV011
(min. 8 - maks. 12 deltagere)

Dato: Lørdag den 13. april og søndag den 14. april 2013 kl. 10.00-15.00

Sted: Rosenkæret 13 A, 2860 Søborg

Pris per deltager: 550 kr.

Traktement: Kaffe/te/kakao og småkager, medbring selv madpakke

Vært: Marianne Kirchhoff

Tilmelding senest: Tirsdag den 2. april 2013

SVENSKUNDERVISNING

SVENSK FORTSÆTTELSESKURSUS V/KENNETH BENGTSSON

Vi arbejder videre med udtale og ordforråd og går lidt mere i dybden med grammatikken. Mere avancerede tekstlæsnings- og ordforrådsøvelser (bl.a. litterære) står også på programmet. Du får lytteøvelser i form af samfunds- og kulturprogrammer via cd eller dvd samt konversationsøvelser og filmvisning, hvis tiden tillader.

Holdnummer: SV013
(min. 8 - maks. 12 deltagere)

Dato: Mandag den 21. januar 2013 kl. 17.00-19.30, i alt 10 mandage

Sted: Rosenkæret 13 A, 2860 Søborg

Pris per deltager: 800 kr.

Traktement: Kaffe/te/kakao og småkager

Vært: Marianne Kirchhoff

Tilmelding senest: Mandag den 7. januar 2013

SVENSK FOR NYBEGYNDERE V/KENNETH BENGTSSON

Det er ofte i den daglige småsnak med naboer, håndværkere, butikspersonale o.l., at vi kommer tættere på svenskerne. Udtalen kan være en barriere for forståelsen, og her lærer du de vigtigste forskelle mellem dansk og svensk udtale, hvor du får de mest basale grammatiske regler. Du får trænet dit ordforråd, bl.a. gennem tekstlæsning og enkle dialogøvelser. Endelig fokuserer vi på svenske traditioner, fordomme og myter samt svensk kultur – alt sammen for at øge din forståelse af det svenske samfund – og dermed sproget.

Holdnummer: SV015
(min. 8 - maks. 12 deltagere)

Dato: Lørdag den 16. marts og søndag den 17. marts 2013 kl. 10.00-15.00

Sted: Rosenkæret 13 A, 2860 Søborg

Pris per deltager: 550 kr.

Traktement: Kaffe/te/kakao og småkager, medbring selv madpakke

Vært: Marianne Kirchhoff

Tilmelding senest: Mandag den 4. marts 2013

SVENSK FORTSÆTTELSESKURSUS V/KENNETH BENGTSSON

Vi arbejder videre med udtale og ordforråd og går lidt mere i dybden med grammatikken. Mere avancerede tekstlæsnings- og ordforrådsøvelser (bl.a. litterære) står også på programmet. Du får lytteøvelser i form af samfunds- og kulturprogrammer via cd eller dvd samt konversationsøvelser og filmvisning, hvis tiden tillader.

Holdnummer: SV016
(min. 8 - maks. 12 deltagere)

Dato: Lørdag den 20. april og søndag den 21. april 2013 kl. 10.00-15.00

Sted: Rosenkæret 13 A, 2860 Søborg

Pris per deltager: 550 kr.

Traktement: Kaffe/te/kakao og småkager, medbring selv madpakke

Vært: Marianne Kirchhoff

Tilmelding senest: Mandag den 8. april 2013

HUS, TEKNIK & VEDLIGEHOLD

EGEN AFLØBSINSTALLATION OG MYNDIGHEDERNE

Foredragsholderen gennemgår de almindeligste afløbsinstallationer (trekammerbrønd osv.) specielt med henblik på, hvilke typer der kan forventes godkendt af de svenske miljømyndigheder ved gennemgangen af alle *enskilda avlopp*.

Holdnummer: TT009
(min. 25 - maks. 45 deltagere)

Dato: Tirsdag den 28. august 2012 kl. 18.00

Sted: Rosenkæret 13 A, 2860 Søborg

Pris per deltager: 150 kr.

Traktement: Sandwich + en vand/øl fra kl. 17.30, kaffe/te/kakao og småkager i pausen

Vært og underviser: Bjørn Donnis

Tilmelding senest: Tirsdag den 21. august 2012

HUS, TEKNIK & VEDLIGEHOLD

VANDKVALITET OG GRAVEDE BRØNDE

Først gennemgår vi svensk vandgeologi og brønde i al almindelighed. Dernæst fokuserer vi på, hvad vandanalysen i virkeligheden fortæller, specielt med henblik på gravede brønde, dvs. gammeldags hul-i-jorden brønde. Vi gennemgår de hyppigste fejl ved gravede brønde og ser på, hvordan disse kan afhjælpes.

Holdnummer: TT010
(min. 25 - maks. 45 deltagere)

Dato: Tirsdag den 25. september 2012 kl. 18.00

Sted: Rosenkæret 13 A, 2860 Søborg

Pris per deltager: 150 kr.

Traktement: Sandwich + en øl/vand fra kl. 17.30, kaffe/te/kakao og småkager i pausen

Vært og underviser: Bjørn Donnis

Tilmelding senest: Tirsdag den 18. september 2012

VANDKVALITET OG BOREDE BRØNDE SAMT VANDFILTRE

Først gennemgår vi svensk vandgeologi og brønde i al almindelighed. Dernæst fokuserer vi på, hvad vandanalysen i virkeligheden fortæller, specielt med henblik på borede brønde/"vandboringer". Vi gennemgår også mulighederne for filtrering af vandet. Grundlæggende kan alt vand blive godt, men ved uvidenhed kan det blive dyrt.

Holdnummer: TT011
(min. 25 - maks. 45 deltagere)

Dato: Torsdag den 11. oktober 2012 kl. 18.00

Sted: Rosenkæret 13 A, 2860 Søborg

Pris per deltager: 150 kr.

Traktement: Sandwich + en øl/vand fra kl. 17.30, kaffe/te/kakao og småkager i pausen

Vært og underviser: Bjørn Donnis

Tilmelding senest: Torsdag den 4. oktober 2012

TRÆFÆLDNING I TRARYD

Halvdagskursus i Sverige, hvor du lærer at udvælge træer til fældning og at fælde træer på en sikkerhedsmæssig forsvarlig måde. Deltagerne får både teori og praksis af Lars Jansson og hans brødre. Kurset starter med en gennemgang af og hjælp til dit eget udstyr.

Vigtigt: Du skal selv medbringe alt udstyr, deriblandt sikkerhedsudstyr (hjelm med visir, skærebukser og sikkerhedsstøvler). Du SKAL have sikkerhedsudstyr for at kunne deltage.

14 dage før kurset får du tilsendt det fulde program samt en detaljeret vejbeskrivelse og tjekliste til det nødvendige sikkerhedsudstyr.

Holdnummer: TT012
(min. 12 - maks. 15 deltagere)

Dato: Lørdag den 22. september 2012 kl. 11.00-17.00

Sted: Traryd (nord for Markaryd), exit 76, ca. en times kørsel fra Helsingborg

Pris per deltager: 350 kr.

Traktement: Medbring selv madpakke og drikkevarer til frokost

Vært: Hans Peter Bach

Tilmelding senest: Mandag den 3. september 2012

TRÆDAG PÅ SKOVSKOLEN I NØDEBO

Heldagskursus med fokus på skov, natur og miljø. Du lærer om træfældning, sikkerhed, udstyr, værktøj og beklædning. Programmet omfatter fire timers teori, inkl. slibning af savkæde, samt fire timers demonstration og praktisk arbejde med motorsav. Skovskolen kan stille motorsav og sikkerhedsudstyr til rådighed. Ca. 14 dage før kurset får du et brev fra foreningen, hvor du kan bestille evt. sikkerhedsudstyr til låns. Skovskolen står for transporten i Grib Skov. En perfekt dag for gør-det-selv torpare.

Holdnummer: TT013
(min. og maks. 20 deltagere)

Dato: Lørdag den 6. oktober 2012 kl. 08.00-16.00

Sted: Skovskolen, Nødebovej 77 A, 3480 Fredensborg

Pris per deltager: 750 kr.

Traktement: Medbring selv din frokost

Undervisere: Erik Lund Nymark og Ulf Jessen, Skovskolen

Vært: Hans Peter Bach

Tilmelding senest: Mandag den 17. september 2012

HUS, TEKNIK & VEDLIGEHOLD

TRADITIONELLE MATERIALER OG METODER TIL BYGNINGSRESTAURERING

Om formiddagen er der foredrag og rundvisning hos Folkes Bygg i Hanaskog af *byggnadsvårdsekspert* Folke Carlsson. Grundprincipperne for renovering og restaurering af ældre huse gennemgås. Fokus vil være på renovering med hensyntagen til husenes oprindelige karakter, genanvendelse af bygningsdele, traditionelle metoder og langtidsholdbare løsninger. Om eftermiddagen deles man i mindre grupper efter specifikke behov. Eksperter fra Smålands Museum og Vaxjö Byggnadsvård samt erfarne torpare deler erfaringer og rådgiver deltagerne.

Holdnummer: TT014
(min. 15 - maks. 25 deltagere)

Dato: Lørdag den 22. september 2012 kl. 9.00-18.00

Sted: Formiddag: Folkes Bygg, Gubbalyckan 2187, 289 50 Hanaskog (Östra Göinge Kommun). Eftermiddag: en gård sydøst for Älmhult

Pris per deltager: 225 kr. inkl. aftensmad

Traktement: Sodavand og småkager i formiddagspausen, frokost medbringes, dagen afsluttes med fællesspisning

Vært: Henrik Enevoldsen

Tilmelding senest: Fredag den 14. september 2012

TRADITIONELLE MALINGSTYPER OG METODER

Tibberuphøkeren Mogens Christensen fortæller og svarer på spørgsmål om linoliemaling, linolie, slamfarve, trætjære, limfarve, tempera og klassiske farvepigmenter til maling og farvesætning udvendigt og indvendigt. De traditionelle malingstypers fordele og begrænsninger gennemgås. Der lægges særlig vægt på vedligeholdelse af ældre huse, men informationen er lige så relevant for dem, som ønsker at anvende sunde og bæredygtige traditionelle malingstyper i nyere huse.

Holdnummer: TT015
(min. 25 - maks. 45 deltagere)

Dato: Tirsdag den 15. januar 2013 kl. 18.30-21.00

Sted: Rosenkæret 13 A, 2860 Søborg

Pris pr. deltager: 150 kr.

Traktement: Kaffe/te/kakao og småkager

Vært: Henrik Enevoldsen

Tilmelding senest: Torsdag den 10. januar 2013

NETVÆRKSAKTIVITETER

EFTERÅRSTRÆF I TREKANTSOMRÅDET

Så er der efterårstræf og netværksdag for jyske og fynske medlemmer. Dagen indledes med fællessang samt indlæg ved formand Per Bonke "Mit ødegårdsliv" om det at flytte permanent til Sverige. Efter frokost er der indlæg af medlem Jens Thejsen om indretning af naturgrund (baseret på hans bog "Min vilde have") og bagefter lejlighed til at netværke i grupper og se hinandens ødegårdsbilleder. Arrangementet slutter med fællessang og svenske viser ved Mette og Børge Solkær (Café Ellegaard).

Holdnummer: NA001
(min. 30 - maks. 100 deltagere)

Dato: Lørdag den 10. november 2012 kl. 10.00-17.00

Sted: Øster Starup Forsamlingshus, Egelandvej 44, Øster Starup, 6040 Egtved (ved Kolding)

Pris per deltager: 125 kr.

Traktement: Kaffe og kage (formiddag og eftermiddag), medbring selv madkurv til frokost, øl og vand kan købes

Vært: Kursusgruppen VEST

Tilmelding senest: Mandag den 29. oktober 2012

AKTIVITETER AUGUST 2012 TIL APRIL 2013

AUGUST 2012				
TI	28	TT009	Egen afløbsinstallation og myndighederne	
SEPTEMBER 2012				
LØ	1	NM001	Svampetur	
MA	17	(x 10) SV004	Svensk for nybegyndere	
TI	18	KH001	Karen Blixen og Sverige	NYHED
ON	19 (x 10)	SV003	Svensk konversation	
TO	20	NM003	Lær at fotografere naturen	NYHED
LØ	22	TT014	Traditionelle materialer og metoder til bygningsrestaurering	
LØ	22	TT012	Træfældning i Traryd	
TI	25	TT010	Vandkvalitet og gravede brønde	
TO	27	JØ001	Ejerformer: Forening eller sameje	
OKTOBER 2012				
Uge	40-47	SV007	Svensk grammatik – fjernkursus	
TI	2 (x 10)	MS004	Torpare-koret	
LØ	6	TT013	Trædag på Skovskolen i Nødebo	
LØ+SØ	6+7	SV005	Svensk for nybegyndere	
TI	9	KH002	Forfatteraften med Camilla Stockmarr	NYHED
TO	11	TT011	Vandkvalitet og borede brønde samt vandfiltre	
TI	23	NM002	Om at flytte ud i den svenske skov	NYHED
NOVEMBER 2012				
TI	6	MS002	Anna Kruse synger Cornelis Vreeswijk	NYHED
LØ	10	NA001	Efterårstræf i trekantsområdet	NYHED
LØ	10+17	SV006	Svensk i skrift og tale	
TO	15	JØ002	Generationsskifte og dødsboer	
TI	20	MS003	Taube i ord og toner	NYHED
ON	28	KH003	Svenske kludetæpper	NYHED
DECEMBER 2012				
FR	14	MS005	Lucia	
JANUAR 2013				
LØ+SØ	12+13	SV008	Svensk for nybegyndere	
TI	15	TT015	Traditionelle malingstyper og metoder	
SØ	20	MS006	Søndagscafé i Jylland	NYHED
MA	21 (x 10)	SV013	Svensk fortsættelseskursus	
ON	23 (x 10)	SV014	Svensk for nybegyndere	
FEBRUAR 2013				
LØ+SØ	2+3	SV009	Svensk for nybegyndere	
MARTS 2013				
LØ+SØ	9+10	SV010	Svensk fortsættelseskursus	
LØ+SØ	16+17	SV015	Svensk for nybegyndere	
Uge 11-18	SV012		Svensk grammatik – fjernkursus	
APRIL 2013				
LØ+SØ	13+14	SV011	Svensk konversation	
LØ+SØ	20+21	SV016	Svensk fortsættelseskursus	

SÅDAN TILMELDER DU DIG

Vi åbner for tilmeldingen onsdag den 15. august 2012 kl. 9.00 på www.torpare.dk.

Hvordan tilmelder jeg mig?

Du går ind på vores hjemmeside og logger ind med dit medlemsnummer og din kode. Dernæst vælger du "Aktiviteter" i menuen øverst oppe, og så kan du tilmelde dig den ønskede aktivitet. Du kan sagtens tilmelde dig flere aktiviteter, når du er logget ind.

Vi modtager IKKE tilmeldinger via e-mail eller per post. Har du ikke internet (eller adgang til en computer) eller dankort, kan du booke ved at ringe til sekretariatet på telefon 39 29 52 82 i åbningstiden.

Hvordan betaler jeg?

Når du er tilmeldt, betaler du med dit dankort eller Visa/dankort som ved almindelig handel på nettet. Du får en e-mail bekræftelse på, at din ordre er gået igennem. Dette er også din adgangsbillet til dit kursus eller arrangement.

Hvad nu hvis der ikke er flere pladser?

Hvis din ønskede aktivitet er fuldt booket, og du vil på ventelisten, kan du under aktivitetsbeskrivelsen klikke på linket "0 ledige pladser" – tilmeld venteliste". Og klik så på "Tilmeld" nede i bunden af siden. Hvis der kommer et afbud eller flere, kontakter vi dig.

Hvad koster det at deltage?

Prisen for at deltage står under den enkelte aktivitet. Alle priser er angivet i danske kroner, med mindre andet fremgår.

Får jeg mine penge tilbage, hvis jeg må melde afbud?

Beløb på 100 kroner og derunder refunderes ikke ved evt. afbud. Beløb over 100 kroner refunderes kun ved afbud FØR seneste tilmeldingsfrist. Tilmeldingsfristen fremgår tydeligt af teksten.

Kontakt sekretariatet i alle tilfælde, hvor du bliver forhindret i at deltage, da et andet medlem måske venter på en ledig plads (også ved gratis arrangementer).

Får jeg mine penge tilbage, hvis Danske Torpare aflyser en aktivitet?

Hvis vi ser os nødsaget til at aflyse en aktivitet, vil du altid få dit indbetalte beløb tilbage, uanset beløbets størrelse.

Hvor gamle må "børn" være?

Når vi omtaler børn i forbindelse med aktiviteter, er det børn, der ikke er fyldt 13 år.

Hvad nu hvis der kommer ændringer til en aktivitet?

Ændringer vil altid blive annonceret her på hjemmesiden, og du vil også få direkte besked per e-mail eller telefon.

Har du andre spørgsmål?

Ring til os i sekretariatet på telefon 39 29 52 82 eller skriv til mail@torpare.dk, hvis du har spørgsmål. Der er åbent mandag fra kl. 9.00-16.00 (lukket mellem kl. 12.00-12.30)

Hjemmealarm med vægterudrykning

Beskyt dit sommerhus mod indbrud og brand

Hos os indgår altid fri installation, livstids materialegaranti, fri udrykning og fri service uden bindingstid eller årsafgifter. Vores alarmer anbefales for tiende år i træk af Villaägarnas Riksförbund.

Vi tilpasser selvfølgelig alarmen i forhold til kæledyr uden beregning og den er så brugervenlig at selv børn kan håndtere den.

Enkelt, trygt og overkommeligt. Velkommen til Trygga Hem!

Tilbuddet gælder for medlemmer af Danske Torpare, til og med 30. sep 2012.

Bestil eller få mere at vide:
Ring til **+46 8 625 97 70**
eller besøg **www.tryggahem.se/dansketorpare**

Trygga Hem
Trygghet med omtanke

MAKI BYGG AB

1. klasses arbejde udføres
Tømrer, snedker-, tag- og malerarbejde
Mere information: www.maki-bygg.se
Få et tilbud: mobil +46 73 252 20 03

info@maki-bygg.se - Edvin Widéns Väg 13, 288 31 Vinslöv, Sverige

Registreret totalentreprenør i henhold til svensk lov.
Besidder BAS-U og BAS-P i overensstemmelse med det svenske arbejdsmarkedstilsyns krav for att kunne udføre totalenterpriser i Sverige (gælder f.o.m. 2012-01-01).

innehar F-skatt, innehar BAS -U & BAS- P,
är ansvarsförsäkrade- innehar byggställningskort upp till 9 meter -innehar heta arbete kort

HOZ Bygg&Entrepr.arb.

Vi udfører alle opgaver indenfor tømrer, grave, kloak, vand, kabel og havearbejder.

Ligesom vi foretager tilsyn af huse og ejendomme.

Kontakt:
Ola Zaar
Snöarp, 2419 Broby
Mobil: +46 70 52 443 04
Mail: hoz@telia.com

Dansktalende kontakt:
Annica Nakel
Mobil: +46 73 20 333 66

S.S.P BYG
TØMRER- & SNEDKERFIRMA

Udfører totalløsninger i Danmark og Sverige

www.ssp-byg.dk
Kontakt på mobil +45 23 26 63 04

Bättre Bostad

Dansk snickare i Småland
Alt i snedker og tømrerarbejde

Peter Valente
Tlf. +46 (0)72 200 4066
Mail: info@battrebostad.nu
www.battrebostad.nu

To ting, din svenske skovnabo aldrig vil fortælle om

En svensk skovejer kunne aldrig drømme om at afsløre sit bedste kantarelsted. En svensk skovejer fortæller heller aldrig om de penge, som han eller hun tjener på sin skov. Det taler man ikke om og da slet ikke med sine naboer.

Men alle ved, at en velplejet skov kan blive en gylden chance. At skoven ikke bare byder på dejlige naturoplevelser, men også et godt afkast. Som skovejer i Sverige har du sikkert mange spørgsmål vedrørende udviklingen af din ejendom. Med vores fuldservice koncept er du sikker på, at skoven bliver passet rigtigt, og samtidig får du strategisk og økonomisk rådgivning. Vil du jage, arbejde eller bare nyde din skov?

Hos os får du en individuel pasningsplan, der er tilpasset dine ønsker med skoven. Det eneste, vi ikke kan hjælpe dig med er svampestedet. Velkommen til at opdage de svenske skoves guld!

Ejer du skov i Sverige? Eller drømmer du om det?
Sydved er et etableret og engageret skovselskab i Sydsverige, der sætter dig som skovejer i centrum.
Vi hjælper dig med at finde dine egne veje!

Sydved

www.sydved.se

Grunden skråner, og derfor var det et meget krævende arbejde at få anbragt de 12 betonklodser sådan, at gulvet kunne blive absolut vandret.

I påskeferien blev husets sider først grundet og malet.

EN BADSTUE

Vores projekt krævede en påske og et par weekender – plus en god arbejdsstyrke. Men så stod vores nye badstue ved torpet også klar til brug.

TEKST OG FOTO: ANNE OG VAGN DUEKILDE

I sommeren 2010 spurgte én af vores svigersønner, om han måtte få lov til at bygge en sauna på vores grund i Skåne; og da vi altid har drømt om at få sådan en, var vi naturligvis straks med på ideen. Tanken var, at arbejdet skulle gøres i påsken 2011.

Hytte på trailer

Efter at have undersøgt markedet for

Mange brædder skulle saves meget nøjagtigt til inderbeklædningen.

En sømpistol er ret nødvendig, hvis arbejdet skal blive færdigt på rimelig tid.

Skorstenen blev leveret med alt tilbehør til at sikre gennemføringen mod regn. På billedet er regnsikringen endnu ikke monteret.

Det er praktisk at male ud gennem et vindue!

At få væggene monteret var overraskende nemt og hurtigt.

Der blev malet, og der kom tag på og meget mere.

BLIVER TIL

færdige badstuer, ovne m.m. besluttede vi at købe en lille hytte på to gange tre meter som samlesæt hos Göranssons Stugtillverkning i Onslunda i Skåne. Hytten blev bestilt med ekstra kraftige lægter, så der var plads til isolering. Det hele kunne transporteres på en trailer.

Der er rigelig plads på grunden, som stort set er skov. Vi er selvforsynende med brænde og har mere end nok, så saunaen skulle naturligvis være brændefyret (*vedeldat*). Og projektet lykkedes, takket være en god arbejdsstyrke og inddragelse af en weekend før påske, en dagtur senere og den anden svigersøn til at montere skorstenen til sidst.

35.000 svenske for det hele

Hvad koster så denne herlighed? Rundt regnet 35.000 svenske kroner. Hytten blev afhentet til 13.000 kroner, hertil kom isolering, indvendig beklædning, maling m.m. til 8.000 kroner, ovn til 6.000 kroner og skorstenssæt til hele 8.000 kroner.

Den fine marmorplade, som badstuens ovn står på, lå hos svigersønnen og ventede bare på at få en passende funktion. Og den kan vi så nyde synet af, når vi sidder og sveder i badstuen. ■

Desværre har vi ikke en sø i nærheden, men en transportabel bruser fungerer fint.

Så er der gang i saunaovnen i den nybyggede svenske badstue!

Lån til finansiering af bolig i Sverige

- og få fred og ro samt højt til himlen med i prisen

TreKronerSpar giver større handlefrihed, når du køber bolig i Sverige.

Ring til SPAR LOLLAND i København på tlf. 7755 0000 og hør om dine muligheder.

www.sparlolland.dk

Vi passer godt på vores kunder

SPAR LOLLAND

Spare annoncen

Nordiska Skorstensprodukter AB

KJELLQVISTS All-Service

...når du trænger til hjælp med at installere eller reparere ILDSTED eller SKORSTEN eller med at fælde træ

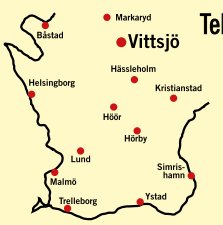

Tel. +46 732-027 191
+46 451-227 91

Vi arbejder i hele Skåne

I samarbejde med Villabacken Bygg

JURIDISK BISTAND

- Fast ejendom (køb, salg, leje)
- Foreninger og sameje
- Generationsskifte. Arv og gave
- Konfliktløsning vedr. ejendom
- Svenske og danske dødsboer

ADVOKAT
LARS HOLM RASMUSSEN

Kontor: Søgade 16, 4100 Ringsted
Post: Dronning Margrethesvej 27, 4100 Ringsted
Tlf. 20 99 18 00 - Fax 57 67 05 30
e-mail: LHR@mail.dk

Flotte bjælkehytter i eksklusiv kvalitet

Vi importerer selv vores bjælkehytter og kan derfor leverer
et kvalitetsprodukt til en fornuftig pris.
Vi kan også levere bjælkehytter designet efter dine ønsker.
Større / mindre / anden taghælding / eller en helt anden model, du bestemmer.

Se priser på www.gantrupbyggemarked.dk
eller ring vedr. information / brochure.

GANTRUP BYGGEMARKED
Gantrupvej 2 - Gantrup - 8752 Østbirk - Tlf. 75 78 22 33

Din ejendomsmægler i Kronoberg, nord Skåne og Blekinge Län

Eneste ejendomsmæglerfirma med dansk statsaut. og svensk registreret ejendomsmægler i Kronobergs Län.

Samarbejdsaftale med Danske Torpare, hvilket giver dig økonomiske fordele som køber eller sælger af ejendom gennem os.

Vi har haft kontor i området siden 1993 og yder altid personlige fremvisninger af ejendomme.

Kontakt ejendomsmægler Jørgen Johansen på +46 459 81110 og få en uforpligtende snak om hussalg eller send mig en mail på jorgen@sfbab.se

Smålands Fastighetsbyrå AB
www.sfbab.se

Norra Esplanaden 10 | S-343 30 Älmhult | +46 476 12000 | www.sfbab.se

TIRAHOLM og alle FISKENE

Langt fra alfarvej på vestkysten af Sydsveriges største sø, Bolmen, drives velassorteret fiskeforretning og restaurant med spændende fiskeretter.

TEKST: GERTRUDE HELWEG FOTO: KLAUS JUL JEPPESEN

Bolmen i Småland er en kæmpestor sø, som vrimler med fisk. Der er cirka en snes forskellige fiskearter, fx regnbueørred, gedde, ål, sandart, helt og aborre. Tiraholm ligger for enden af en lang, smal grusvej på vestsiden af Bolmen, aldeles naturskønt. Det er en gård med rødder helt tilbage i middelalderen.

Siden 1928 har Tiraholm været i familien Ekwalls eje. Fra 1981 gik Nils Ekwall og Vicky Kirsebom-Ekwall fra jordbrug til fiskebrug som hovederhverv. De har licens til erhvervsfiskeri samt regnbueørredopdræt i Bolmen, og på gården drives fiskeforretning og restaurant.

Miljøvenlige ruser

Fiskene fanges ved hjælp af miljøvenlige ruser, som tømmes flere gange om ugen, så det altid er frisk fisk, der tilbydes i butikken og serveres i restauranten. De fisk, der er for små, sættes ud igen, og når fisken tages i land, bliver den straks renset og lagt på køl, indtil den skal forarbejdes, fx i gårdens eget røgeri. Tiraholm har modtaget indtil flere miljøpriser for driften.

Når man kommer kørende til Tiraholm, parkerer man uden for gården og træder ind på den aflange plads mellem de to store, rødmalede og velholdte bygninger, de tidligere avlsbygninger. På højre hånd er forskellige "værksteder", bl.a. røgeriet og et rum med bassiner med levende fisk. På venstre hånd ligger en hyggelig, rustik restaurant med isbar, café og udeservering i den ene ende og bar i den anden. Her kan man nyde veltillavede og indbydende fiskeretter.

I selve fiskebutikken er udvalget stort. Der findes bl.a. forskelligt krydrede og varmrøgede regnbueørreder, koldrøget eller gravet ørred, røget ål og frisk fileteret fisk, fx sandart. Desuden kan man købe andre lokale produkter såsom honning. Eller hvad med en god geddeburger, som kan nydes ved et af bordene med udsigt over Bolmen sø?

Familien Ekwall

I butikken møder vi Malin Ekwall, fjerde generation i familien. Hun studerer økonomi og turisme i Kalmar, men arbejder i sommerhalvåret på Tiraholm, primært i restauranten men også i butikken.

Der er i alt tre søskende, som alle deltager i familiebruget, selvom de også har arbejde andetsteds. Om sommeren er der så travlt, at cirka 25 mennesker er i sving sammen med familien. Mange unge finder her et godt sommerjob og vender tilbage år efter år.

Der blev rystet på hovedet, da Malins forældre besluttede at åbne en fiskebutik i 1988 efter i syv år at have solgt fisk fra deres fiskebil på forskellige torve. Hvordan skulle en fiskebutik så langt fra alfarvej kunne klare sig? Men det er gået over al forventning.

Pubaftener med fiskesmag

Ikke nok med at fiskebutikken blev vel besøgt, i 1998 udvidede familien Ekwall med café og restaurant. Og for et par år siden blev restauranten og cafeen lagt sammen og bygget om, bl.a. med brædder fra den gamle lade.

Hver sommer byder desuden på et program med forskellige pubaftener med musik. For ikke at tale om friluftsteater og den årlige Bolmendag sidst i juli, hvor der er aktiviteter rundt om hele søen og på Tiraholm et marked med lokale produkter og underholdning.

Et besøg på Tiraholm kan anbefales, og hvis det er en af de varme dage, kan man lige tage en dukkert fra en lille sandstrand ved siden af. Når man først har smagt de lækre fisk, bliver man afhængig og må vende tilbage år efter år.

Besøg hjemmesiden: www.tiraholm.se

E-HANDEL
POPULÆRT I SVERIGE

En svensk undersøgelse viser, at internethandlen fortsat er i vækst. For andet år i træk steg omsætningen af den svenske internethandel med 13 %. Den indenlandske handel med varer købt over internettet kom op over 31 mia. kroner i omsætning i 2011 i Sverige.

KILLHULT COUNTRY FESTIVAL

Denne festival mellem Nordanå og Hishult fejrer 10-års jubilæum i år. Der plejer at dukke en del danskere op til festivalen, som ligger i et populært torpare-område.

Festivalen finder sted den 10. - 11. august 2012, og det koster 300 SEK for at deltage begge dage. Læs mere på www.killhultscountryfestival.com.

KULTURPARKEN SMÅLAND

BEDSTE SVENSKE MUSEUM 2012

Kulturpark Småland (Växjö) er blevet udnævnt til bedste museum i 2012. Læs mere på www.kulturparkensmaland.se.

Virus fra skovflåten

I sidste nummer af Torpare skrev vi om skovflåten. Man skal være opmærksom på, at skovflåten i sjældnere tilfælde også kan overbringe virussen TBE (*tick borne encephalitis* - hjernebetændelse), som kan være alvorlig, da den ikke kan behandles. Den findes især langs kysterne og de store søer i Sverige, men også inde i landet i Skåne og Blekinge.

I Sverige er der ca. 300 tilfælde årligt. Man kan vaccinere mod TBE-virus. Læs mere på kortlink.dk/b7zb.

SKAL DU FLYTTE TIL SVERIGE?

Overvejer du at flytte bopælen permanent til Sveriges land, er der masser af relevant og god information at finde på www.oresunddirekt.dk.

SVERIGE – TILLSTÅNDET I RIKET

Få et indblik i Sverige i dag: Besøg Virserums Konsthall i Småland, hvor foreninger og organisationer fra hele landet giver deres billede af riget. Udstillingen består af 13 rum. I hvert rum viser en forening, hvordan den ser landet just nu, indrammet af gadekunst fra hele landet.

Udstillingen løber til efteråret. Læs mere på www.virserumskonsthall.com.

VERDENS NORDLIGSTE GINBRÆNDERI

I byen Dala uden for Härnösand i Ångermanland kan du besøge det nordligste ginbrænderi i verden, Hernö Brenneri, som producerer økologisk gin. Læs mere på http://herno.se.

TÆTTERE PÅ DEN SVENSKE VILDMARK

Til december i år åbner SAS en ny rute direkte fra Kastrup til Kiruna i Lappland. Dermed bliver det nemmere for danskerne at opleve det nordsvenske landskab og vildmarken i Samerland.

FJÄLLRÄVEN GENNEM SNART

35 år

Kånken hedder Fjällrävens rygsæk - men hvad betyder det egentlig? Kånken er navneord for at kånka, hvilket betyder at gå anstrengt.

Fjälräven er designet af verdens mest berømte rygsækdesigner Åke Nordin i 1978. Han regnede selv med at sælge 200 rygsække fra starten!
I stedet bliver der solgt omkring 200.000 rygsække om året.
Det anslås, at ca. 3 mio. rygge bærer Fjällräven. Læs mere på www.kanken.se og www.fjallraven.se.

ØRESUNT

– sødt eller surt brød?

Nu kan du følge med på dansk-svenskeren Theresia Swanholms nye madblog http://oresunt.wordpress.com. "En gränsöverskridande matblogg eller en tosproget madnørds afsløringer" siger hun selv om bloggen.

Lyt også til madbloggeren på P4 København, hvor hun for nylig fortalte om de kulinariske forskelle mellem Sverige og Danmark. Hør indslaget på kortlink.dk/b7rs.

DANSK

GUDSTJENESTE I MARKARYD

Nu kan du komme til en gudstjeneste i Markaryd-området, hvor du forstår teksterne og kender salmerne.

Markaryd Sogn har tilbudt at stille Timsfors Kapel til rådighed for en dansk præst, foreløbig som forsøg ved en høstgudstjeneste den 26. august kl. 14.00 og en adventsgudstjeneste den 9. december 2012.

Hvis der er tilstrækkelig interesse, vil tilbuddet blive udvidet, og muligheden for dåb og vielse på dansk kan komme på tale. Præsten er Birgit Berggrensson, som selv har haft hus i området i 43 år og er pilgrimspræst i Frederiksborg Valgmenighed. Hun kan kontaktes på: bbsprog@email.dk.

KUNST
FRA SMÅLANDS GRÖNA HJÄRTA

Torpare Emmy Nellemann udstiller kunst i Rydaholm Folkets Park den 8.- 9. september 2012 kl. 11-17 sammen med 32 andre kunsthåndværkere og billedkunstnere. Netværket hedder Smålands Gröna Hjärta. Det er det svenske landskab samt danske og svenske eventyr, der er inspirationskilde for torparekunstneren. Læs mere på www.smalandsgronahjarta.com.

SVENSKA
VävstolsMuseet

Svenska VävstolsMuseet åbnede i 1995 med permanent udstilling af vævestole og -redskaber samt et omfattende bibliotek med tekstilbøger. Desuden arrangerer museet aktiviteter og foredrag.

Fra den 10. juni - 9. september 2012 er der udstilling i forbindelse med bogen "En tid med spånkurve" af dansk-svenskeren Per-Olof Johansson. Læs mere på http://vavmuseum.se.

FOTO: LILLEMOR JOHANSSON

Svensk almanacka

Hvis du vil være helt opdateret m.h.t. flag- og helligdage, navnedage m.m. kan du downloade den svenke app Svensk almanacka, hvis du har en smartphone. Det koster seks kroner.

OPLEV VATTENFALLETS DAG

Den 12. august 2012 (anden søndag i august hvert år) er der folkevandring til Karsefors. Det er "Vattenfallets dag" i Karsefors, Ysby, hvor omkring to mio. liter vand udledes fra lugerne i det gamle kraftværk og ned i Lagan å, hvor det bruser hen over stenene. Læs mere på kortlink.dk/b77d.

Swedbank

Ønsker du at tage familien med til dit eget sommerhus i Sverige?

Swedbank i Danmark kan hjælpe dig med at opfylde drømmen. Når I leder efter jeres sommerparadis på den anden side af Øresund, kan vi hjælpe jer med finansiering og rådgivning fra vort kontor i København. Har I allerede fritidshus i Sverige, så kan vi naturligvis også hjælpe med finansiering.

Lån er i svenske kroner og til svensk rente. Som medlem af Danske Torpare får du rabat på etableringsgebyret.

Læs mere på www.swedbank.dk

SOS BØRNEBYERNE VI STØTTER

Swedbank giver 250 kr. til SOS Børnebyerne, når du finansierer din bolig gennem os.

Swedbank **Adresse:** Kalvebod Brygge 45, 1560 København V **Tlf:** 88 97 90 30 **Email:** boliglan@swedbank.dk

FOTO: MET'MARIE LAMBERS

Til danskere med fritidshus eller fast ejendom i SydSverige

Har du brug for hjælp til renovering, om- eller tilbygning?

Vi udfører de fleste af de vedligeholds- og tilbygningsopgaver der knytter sig til ejendommen og har god kontakt til en række dygtige lokale håndværkere. Herudover udfører vi tilsyn af ejendomme.Vi har adresse i Broby som ligger ca. 25 km fra Hässleholm, hvorfra vi arbejder indenfor en radius af 60 km.

BKJ Service AB

Kontakt: BKJ Service AB via
E-mail: kenneth@bkjservice.se
Telefon: 0046 705 44 39 99

VESTERLYNGGRAFIK

godt design afhænger af øjet der ser...

Kontakt +45 4040 8043 anna@vesterlynggrafik.dk eller se www.vesterlynggrafik.dk

Spis & Kaminboden
Laholm

Här finner ni både nytillverkade
och antika vedspisar
och kaminer av
högsta kvalitet.
5 års garanti
Vi erbjuder även murning och montering
Tfnr:+46(0)708819248
www.spisochkamin.se
Varmt välkomna!

JOSEF DAVIDSSONS EFTR.
VEDSPISAR, KAMINER & TILLBEHÖR

Skåne bygge- og anlægsservice
Alt tømrer og snedkerarbejde udføres i Danmark og Sverige
Vi påtager os gerne totalentrepriser

Telefon hverdage kl. 8 - 17.
Vedr. Sverige kontakt Per Kamper +45 2980 2626
Vedr. Danmark kontakt Thorbjørn Kamper +45 6160 7474
mail@skaanebyg.dk www.skaanebyg.dk

SMS Varmestyringer til dit sommerhus
Regulér varmen, forespørg på temperaturen
eller få besked ved ubudne gæster,
alt sammen til din mobiltelefon.

Få teknisk support & vejledning på alle hverdage
fra kl. 10-15 på telefon +45 7734 9045

Se alle modellerne på www.legtech.dk og få hjælp til hvilken løsning som passer til Jeres behov.

LegTech.dk LEGTECH - Forstand på elektronik
info@legtech.dk • www.legtech.dk

LAGER - SALG

57% Rabat

Lager skal flyttes og i den sammenhæng har vi blandt andet 175 stk. Alarm system tilbage, som vi sælger ud af, til speciel pris.
Nu 57% rabat, så længe lager haves.

Når tyven kommer ind i huset / Bygningen, starter sirene og inden for 5-7 sekunder modtager du en sms-besked på din mobiltelefon. Op til 3 mobiltelefoner kan indkodes til at modtage besked ved alarm.

NYHED Strømafbrydelse / udfald af HFI-relæ. Ved strømafbrydelse, afsendes en SMS besked til indkodet mobiltelefoner.

Varenr. 20-002

Pakkens indhold:
1 Stk. Sim-kort, installeret og klar til brug.
1 Stk. hovedpanel med BatteriBackup.
1 Stk. trådløs infrarød rum-sensor
1 Stk. trådløs magnetisk dør-sensor.
1 Stk. Sirene (110dB)
2 Stk. fjernbetjeninger (Med sos knap)
1 Stk. strømforsyning (Direkte til stikkontakten)
3 Stk. Alarm mærker

Svampekniv

Mangler du en svampekniv til årstidens svampejagt, har vi et godt tilbud. Vores svampekniv med børste koster kun 98 kr., ekskl. forsendelse.

Naturkort

Nu kan du købe de smukke dobbelte naturkort fra Koustrup & Co. Vælg mellem 12 forskellige naturkort i fin mappe med 8 forskellige motiver, fx svampe, lægeplanter, pattedyr, krydderurter eller buketter. Pris: 60 kr. per pakke, ekskl. forsendelse.

Smykker

Husk, at du som medlem får **20 % på ALLE smykker** fra by EKERYD ved bestilling senest den 15. august 2012. Du skal være logget ind på hjemmesiden for at få rabatten.

NYT FRA WEBSHOPPEN

Der er nye varer i vores webshop på www.torpare.dk.

Dalaheste

Vi har også nye dalaheste i hhv. sort og naturel. Priser fra 119 kr., ekskl. forsendelse.

Sverigeskort

Som noget nyt kan du erhverve det flotte Sverigeskort designet af medlem Vibeke Buchwaldt eksklusivt til Danske Torpare i serien torp & ting. Pris: 299 kr., ekskl. forsendelse.

Klik ind på www.torpare.dk under Shop og se alle vores varer.
Du kan også købe webshoppens varer direkte i sekretariatet i Søborg.

EJENDOMME & GRUNDE / TING & SAGER

Her kan du finde ting og sager til torpet, svenske ejendomme og grunde til salg samt udlejning.

Danske Torpare udvælger enkelte annoncer (for private) til bladet fra hjemmesiden www.torpare.dk. Du kan derfor ikke vælge at annoncere i vores blad. På hjemmesiden kan du altid finde de nyeste annoncer, som er tilgængelige for alle på internettet. Klik på nøglen på indgangssiden på www.torpare.dk for at se eller uploade annoncer.

EJENDOMME & GRUNDE

Sælges

Fint originalt torp
Indrykket 1. juli 2012
Et "ægte" svensk torp tæt på Bräkne Åen, med en dejlig rolig beliggenhed, uforstyrret og godt gemt af vejen. Et fint lille, originalt 1800-tals torp i god stand såvel ud- som indvendig.
Ca. 175 km fra Helsingborg.
Se mere på: www.svensktorp.dk
Pris: DKK 345.000
Tel.: 2625 6992

Hus i Strömsnäsbruk
Indrykket 28. juni 2012
Vi sælger et dejligt, stort, lyst og venligt hus på grænsen til Strömsnäsbruk i det sydlige Småland - 14 km fra Markaryd og 100 km fra Helsingborg. Nem adgang, da det ligger tæt på E4 motorvejen, som går fra Helsingborg til Stockholm. Huset er et af 5 seriehuse, som ligger forskudt og ugeneret i forhold til hinanden med naturen som nabo og med udsigt til Lagan-åen.
Pris: DKK 690.000
Se mere på www.svenskhuswalther.dk
Kontakt: Walther på tel.: 40 42 42 70

Velholdt torp fra 1940
Indrykket 24. juni 2012
100 m² i to plan på 2615 m2 frikøbt grund på blind vej (sneryddes). Udsigt til eng, mark og skov på alle sider. 140 km fra Helsingborg / 16 km fra Ljungby. 15 min. gåafstand til søen BOLMEN og nyetableret NATURRESERVAT. Besigtigelse efter aftale, med eller uden sælger.
Se mere på www.torpare.dk under Ejendomme og grunde.
Pris: DKK 590.000
Kontakt (for evt. flere foto og oplysninger)
Mail: crelej@post.tele.dk
Tel.: 4678 8131 / 5122 4288

Sommerhus med søgrund
Indrykket 20. juni 2012
Hus med egen bådebro og terrasse ved søbredden. Unik beliggenhed ved naturreservat og med cykelafstand til Älmhult. Helgeåen med en af Sydsveriges bedste kanoruter løber igennem søen. Huset er 70 m² og istandsat med nyt tag, luftvarmepumpe og brændeovne. Kan anvendes året rundt. Pragtfuld udsigt. Rent drikkevand og afløb. 26 m² udhus med værksted. Grunden er 1.825 m². 1½ times kørsel fra Helsingborg.
Pris: DKK 2.190.000
Mail: hjj@borshult.dk
Tel.: 4232 6048

TING & SAGER

Sælges

Trampolin
Indrykket 26. juni 2012
Brugt trampolin (diameter: 3,60 m). Kan afhentes ved Markaryd.
Pris: DKK 350
Tel.: 2620 4237

TGlasfiber jolle
Indrykket 24. juni 2012
Længde 12 fod (360 cm), maks. 4 personer. Med årer og 3,5 hk påhængsmotor. Dansk indregistreret Brenderup Trailer. Står i Bohult v/Häradsbäck.
Pris: DKK 8000
Mail: henrytoft@dbmail.dk
Tel.: 2260 5113

GSM alarmkamera
Indrykket 23. juni 2012
GSM alarmkamera med rumføler og nightview. Tager billeder ved bevægelse og sender dem gennem mms til din mobiltelefon og e-mail.
Let at anvende. 24 timers alarm. Sms fjernstyring. Bevægelsessensor. Infrarød sensor. Lytte-med funktion. Overfaldsalarm. Fungerer fint med taletidskort. Aldrig brugt/monteret. Sælges pga. dårlig mobildækning ved vores torp.
Pris: DKK 800 + evt. fragt
E-mail: rmontage@vestnet.dk

Köksspis og sparspis
Indrykket 20. juni 2012
Köksspis Husquarna Vapenfabrik No 419 og en Norrahammar Sparspis til salg. Billeder kan sendes. Kan beses ved Virestad/Älmhult efter aftale.
Pris: DKK 4.500 og 500
Mail: jennr006@gmail.com
Tel.: 2535 3245

Gammelt svensk slagbord
Indrykket 20. juni 2012
Lækkert gammelt slagbord med skuffe og en klap. Støttebenet til klappen er repareret af nyere dato. Højde: 76 cm. Bordpladen: 88 x 65 cm og udslået: 88 x 122 cm.
Pris: DKK 1.800
Mail: liljen@liljen-antik.dk

CLAUS EGERIS
- *46 år*
- *Torpare siden 2000*
- *Selvstændig kommunikationsrådgiver*
- *Bopæl i Ørholm*

KÆRLIGHED VED FØRSTE BLIK

For mig var det lyden af en brumbasse, der uforstyrret fløj rundt i en gammel svensk landbohave, der fik tiden til at stå stille. Min datter på halvandet år stavrede rundt i sin lyse sommerkjole, i mættet og varmt midsommerlys. Hun plukkede blå lupiner i kanten af havegangen med store linde-træer i baggrunden.

Det var glimtet af lykke og endeløse sommerdage i min kone og datters øjne, der gjorde udslaget for mig, og vi endte med at købe det første og bedste svenske torp, vi fik fremvist tilbage i 2000. Pligtskyldig så vi fire andre huse i Östra Göinge, inden vi skrev under – mest for at kunne fortælle, at vi skam havde foretaget et bevidst forbrugsvalg og på et oplyst grundlag.

Sådan blev jeg sommersvensker den første sommer i det nye årtusind. Ingen havde endnu opdaget, at Øresundsbroen var blevet bygget, men på halvanden time var min lille familie og jeg på græs. Vi boede dengang i lejlighed i byen, så med den lille rejse over sundet flyttede vi os fra det pulserende Frederiksberg til det stille liv på landet.

Vi flyttede os fra Danmark til Sverige. Til et nyt sprog, ny mad, anden kultur og natur samt svenske naboer. Noget, jeg kom til at sætte stor pris på som sommersvensker, var at få lidt afstand til Danmark. At få et perspektiv på hverdagen i Danmark og opleve, hvordan andre indretter sig anderledes og finder andre løsninger på fælles udfordringer.

Det var fx ikke kun broafgiften, der var til halva priset. Det var også husprisen, prisen på el, priserne i byggemarkedet og detailhandelen og meget mere. Vores svenske torp har givet mig et forbrugerliv i både Danmark og Sverige. Jeg opdagede forskellene i priskonkurrencen i de to lande, hvad enten det gjaldt serviceeftersyn på bilen, tandlæge eller restaurantbesøg.

”Det første store varige forbrugsgode, min kone og jeg købte sammen, var således et stykke af Skåne, som blev vores fælles historie”

Det første store varige forbrugsgode, min kone og jeg købte sammen, var således et stykke af Skåne, som blev vores fælles historie. Måske kan I huske jeres eget huskøb? Huske den sidste besigtigelse af huset, inden I underskrev købsaftalen, huske drømmefilmen af mulighedsbilleder og ikke mindst gensynet med huset, da I havde fået nøglen udleveret? Hvorefter en mere socialrealistisk film tonede frem og viste alle istandsættelsesbehov! Eller er det bare mig?

Lige så følelsesbetonet vores købsbeslutning var, lige så indlysende rationelt følte jeg det, da jeg meldte mig ind i Danske Torpare, nu da jeg havde brug for at vide lidt om alt som nybagt torpare. Allerede tilbage i 2000 oplevede jeg, at foreningen havde gode kurser og medlemstilbud. Og vi fik stor hjælp, da vi etablerede os og skulle gøre alting for første gang.

Vores torp i Östra Göinge havde vi i tre år. Så fik familien brug for mere plads og lyst til at flytte uden for København. Som førstegangskøber på det danske boligmarked i 2003 røg torpet med i købet. Det er til dato den værste beslutning, jeg har været med til at træffe! Jeg er fortsat medlem af Danske Torpare, jeg vil jo ikke undvære bladet.

Vi har nu brugt de sidste fem år på at se 40-50 huse i Skåne og Blekinge, og vi leder fortsat. Vi har kørt Sydsverige tyndt, deltaget i mange budrunder og gjort mere end én hussælger hovedrig ved at spille med i det svenske fastighetskasino, men det er en anden historie.

Moralen er, hvis der er nogen: Sælg aldrig dit svenske torp – medmindre det er til mig!

Udgiver: Danske Torpare, Rosenkæret 13 A, DK-2860 Søborg.

POST
PP DANMARK
Magasinpost MMP
ID-nr. 46559

Den korteste og bedste vej til Sverige

Nyd en behagelig pause om bord på vore nyrenoverede færger på vejen til Sverige. Kom ind i vor flotte butik – her finder du masser af gode tilbud på chokolade, gaveartikler, vin og sodavand. Vil du gøre et kup så køb en af vore mange parfumer – det er bare billigt. Hvad med at prøve noget godt til ganen – en lækker sandwich eller en god kop kaffe med wienerbrød eller kage dertil. Velkommen om bord.

Scandlines.dk

Altid en afgang der passer